

U C H W A Ł A Nr XXXIX/245/2006
Rady Powiatu Łowickiego
z dnia 01 marca 2006 roku

**w sprawie: uchwalenia Powiatowego Programu Działań na Rzecz
Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Łowickim**

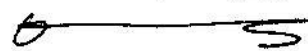
Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz.1592, z 2002 r. Nr 23, poz.220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz.1271, Nr 200, poz.1688, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 167, poz. 1759) w związku z art. 35 a ust.1 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz.776, Nr 160, poz.1082; z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106, poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019, Nr 162, poz. 1118 i 1126; z 1999 r. Nr 49, poz. 486, Nr 90, poz. 1001, Nr 95, poz. 1101, Nr 111, poz. 1280; z 2000r Nr 48, poz. 550, Nr 119, poz. 1249; z 2001 r. Nr 39, poz. 459, Nr 100 poz. 1080, Nr 125, poz. 1368, Nr 129, poz. 1444, Nr 154, poz. 1792 i 1800; z 2002 r Nr 169, poz. 1387, Nr 200, poz. 1679 i 1683, Nr 241, poz. 2074; z 2003 r Nr 7, poz.79, Nr 90 poz. 844, Nr 223, poz.2217, Nr 228 poz.2262; z 2004 r. Nr 96, poz.959, Nr 99 poz. 1001, Nr 240, poz. 2407 z 2005 r. Nr 44, poz.422, Nr 132, poz.1110, Nr 163, poz.1362, Nr 164, poz.1366 i Nr 167, poz.1398) Rada Powiatu Łowickiego uchwała co następuje:

§ 1 Uchwala się Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Łowickim, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2 Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Łowickiego.

§ 3 Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Stanisław Olecki

Załącznik do uchwały Nr XXXIX/245/2006

Rady Powiatu Łowickiego z dnia 01 marca 2006 roku

**POWIATOWY PROGRAM
DZIAŁAŃ NA RZECZ
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2006-2013**

Spis treści:

1. Wprowadzenie	2
2. Założenia programu	3
3. Diagnoza niepełnosprawności	4
4. Źródła niepełnosprawności	17
5. Cele strategiczne Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Powiatu Łowickiego na lata 2006 – 2013	17
6. Cele operacyjne Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Powiatu Łowickiego na lata 2006 – 2013	18
6.1. Profilaktyka i oświata zdrowotna w zakresie przeciwdziałania niepełnosprawności.....	19
6.2. Stworzenie systemu wczesnej identyfikacji zaburzeń rozwojowych i interwencji oraz dostępności do usług rehabilitacyjnych i leczniczych	22
6.3. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w zakresie dostępu do edukacji.....	24
6.4. Inicjowanie warunków do aktywizacji zawodowej i zapobieganie bezrobociu oraz jego niekorzystnym skutkom wśród osób niepełnosprawnych	27
6.5. Organizowanie środowiskowego wsparcia i pomocy społecznej osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom.....	30
6.6. Tworzenie w ramach systemu oświatowego programów edukacyjno-wychowawczych nakierowanych na podnoszenie świadomości o problematyce niepełnosprawności	33
6.7. Tworzenie otoczenia przyjaznego osobom niepełnosprawnym.....	36
6.8. Stwarzanie warunków pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz rekreacji i turystyce	39
6.9 Zintegrowanie działań samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych i ich rodzin	41
7. Harmonogram realizacji zadań celów operacyjnych na lata 2006 – 2013	44
8. Spis tabel	54

1. WPROWADZENIE

Współcześnie mówi się o społecznym modelu niepełnosprawności. Zakłada on, że niepełnosprawność powstaje na skutek ograniczeń, doświadczonych przez osoby nią dotknięte: od indywidualnych uprzedzeń do instytucjonalnej dyskryminacji, od niedostępnego publicznego budownictwa do niedostosowanego systemu transportu, od segregacyjnej edukacji do wykluczających osoby niepełnosprawne rozwiązań na rynku pracy.

Model ten nie zaprzecza istnieniu problemu niepełnosprawności, lecz umiejscawia go w ramach społeczeństwa. To nie indywidualne ograniczenia są przyczyną niepełnosprawności, ale niedostarczanie przez społeczeństwo odpowiednich usług (służb) oraz brak właściwego zaspokojenia potrzeb osób niepełnosprawnych, które nie są dostatecznie brane pod uwagę w organizacji społeczeństwa. Konsekwencjami takiego zorganizowania życia społecznego dotknięte są osoby niepełnosprawne jako grupa, doświadczając dyskryminacji zinstytucjonalizowanej przez społeczeństwo. W modelu tym następuje zmiana przyczyn niepełnosprawności: nie szuka się ich w jednostce, lecz wskazuje się na ograniczające środowisko, bariery społeczne, ekonomiczne i fizyczne. Dyskryminacja nie jest problemem wynikającym z ograniczeń ludzi niepełnosprawnych, lecz z postaw i nastawienia otoczenia.

Dlatego też, działania społeczne wobec tej grupy osób powinny polegać na wyrównywaniu szans tj. na procesie udostępniania ogólnych systemów występujących w społeczeństwie, takich jak: środowisko fizyczne i kulturalne, mieszkania i transport, usługi społeczne i zdrowotne, szanse kształcenia i pracy, życie kulturalne i społeczne, łącznie ze sportem i rekreacją.

Pełnej integracji osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem oraz wyrównywaniu szans tej grupy społeczeństwa w powiecie łowickim służyć będzie przedstawiony program, do którego opracowania samorząd powiatowy został zobligowany na podstawie artykułu 35a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123. poz. 776 ze zmianami.). Program ten będzie również niezbędnym dokumentem w skutecznym pozyskiwaniu dodatkowych środków finansowych pochodzących z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i innych źródeł.

2. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

1. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych są zadaniem ogólnospołecznym i ważnym elementem polityki i pomocy społecznej powiatu łowickiego. Plan polityki powiatu na

rzecz osób niepełnosprawnych nakreśla długofalowe cele, zapewniające osobom niepełnosprawnym takie same prawa, jak innym obywatelom.

2. Polityka powiatu wobec osób niepełnosprawnych jest skierowana na minimalizowanie skutków niepełnosprawności oraz zaspakajanie potrzeb ludzi niepełnosprawnych we wszystkich obszarach życia tj.:

- a) zapobieganie niepełnosprawności,
- b) wczesne rozpoznawanie i diagnozowanie niepełnosprawności,
- c) wczesna, szeroko pojęta terapia i rehabilitacja – ruchowa i poznawcza,
- d) dostępność do różnych form edukacyjnych,
- e) doradztwo i nauczanie zawodowe,
- f) zatrudnienie w zależności od cech psycho – fizycznych, posiadanych kwalifikacji i preferencji zawodowych,
- g) ochrona socjalna, ekonomiczna i prawna,
- h) zaopatrzenie w pomoce ułatwiające funkcjonowanie w społeczeństwie,
- i) likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

Każdy z tych obszarów pełni ważną rolę w procesie integracji społecznej osób niepełnosprawnych i stanowi niezbędny element wielowymiarowego i kompleksowego postępowania w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych.

3. Realizacja wyżej sformułowanych zadań programowych odbywać się będzie poprzez pozyskiwanie środków zewnętrznych tj. budżetu państwa, budżetów samorządów, środków PFRON, środków UE oraz z innych źródeł.

4. Nadrzędnym celem polityki powiatu wobec osób niepełnosprawnych będzie koordynacja działań podejmowanych przez administrację rządową, samorządową, organizacje pozarządowe, zwłaszcza zrzeszające i działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

3. DIAGNOZA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Jedynym badaniem, którego wyniki pozwalają ustalić pełną liczbę osób niepełnosprawnych oraz umożliwiającą szczegółową charakterystykę tej grupy ludności jest spis powszechny.

Dane uzyskane w Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań przeprowadzonym w 2002r. pokazują, że w naszym kraju żyje 5456,7 tys. osób niepełnosprawnych,

co stanowiło 14,3% ogółu ludności kraju, co oznacza, że co siódmy mieszkaniec Polski jest osobą niepełnosprawną. Liczba osób niepełnosprawnych prawnie wzrosła w stosunku do 1998r. o 1191,7 tys., (tj. o 36,6%), natomiast zbiorowość osób niepełnosprawnych tylko biologicznie zwiększyła się w porównaniu do 1998r. ponad dwukrotnie (wzrost o 592,5 tys. tj. o 111,0%). W województwie łódzkim liczba osób niepełnosprawnych wyniosła 365,1 tys. co stanowiło 14,0% ogółu ludności województwa. Blisko trzy czwarte (75,5%) tej zbiorowości to osoby niepełnosprawne prawnie (275,7 tys. osób), a więc posiadające stosowne orzeczenie, natomiast prawie jedna czwarta (24,5%)

to niepełnosprawni tylko biologicznie. GUS przewiduje, że w 2010r. liczba osób niepełnosprawnych w naszym kraju wzrośnie do 6 mln.

W powiecie łowickim mieszka 11.177 osób niepełnosprawnych, w tym 5931 kobiet. Szczegółowe dane zawarte są w poniższej tabeli.

Tabela 1. Liczba osób niepełnosprawnych w powiecie łowickim

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasto			Wieś		
				razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	Kobiety
POWIAT ŁOWICKI	11177	5246	5931	3527	1674	1853	7650	3572	4078
Prawnie	8814	4370	4444	2953	1481	1472	5861	2889	2972
Tylko biologicznie	2363	876	1487	574	193	381	1789	683	1106
OSOBY DOROSŁE (pow. 16 lat)	10881	5088	5793	3432	1632	1800	7449	3456	3993
Prawnie	8625	4270	4355	2896	1455	1441	5729	2815	2914
Tylko biologicznie	2256	818	1438	536	177	359	1720	641	1079
DZIECI (0-15 lat)	296	158	138	95	42	53	201	116	85
Prawnie	189	100	89	57	26	31	132	74	58
Tylko biologicznie	107	58	49	38	16	22	69	42	27

Źródło: GUS 2002

W latach 2000- 2004 Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydał 3.253 orzeczenia o niepełnosprawności, w tym: 693 dla dzieci przed 16 rokiem życia i 2.560 dla osób dorosłych (powyżej 16 roku życia).

Szczegółowe dane zawarte są w tabeli 2 i 3.

Tabela 2. Liczba wydanych orzeczeń według przyczyn niepełnosprawności dzieci przed 16 rokiem życia

Lp	Przyczyny niepełnosprawności	Zaliczano			Razem rok 2002 - 2004
		Rok 2002	Rok 2003	Rok 2004	
1.	Kody § 2 ust 1 pkt	1.	40		40
2.		2.	83		83
3.		3.	22		22
4.		4.	1		1
5.		5.	2		2

6.		6.	6			6
7.		7.	6			6
8.		8.	2			2
9.		9.	13			13
			175			175
1.	Upośledzenie umysłowe (U)			44	30	74
2.	Choroby psychiczne(P)			11	9	20
3.	Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu (L)			20	14	34
4.	Choroby narządu wzroku (O)			12	11	23
5.	Upośledzenie narządu ruchu (R)			59	50	109
6.	Epilepsja (E)			8	4	12
7.	Choroby układu oddechowego i krążenia(S)			64	55	119
8.	Choroby układu pokarmowego (T)			5	7	12
9.	Choroby układu moczowego (M)			8	8	16
10.	Choroby neurologiczne (N)			12	22	34
11.	Inne w tym: schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego (I)			40	25	65
Razem:			175	283	235	175+283+235
Razem:						693

Tabela 3. Liczba wydanych orzeczeń według przyczyn niepełnosprawności i stopni niepełnosprawności (dorośli – powyżej 16 lat)

Lp.	Przyczyny niepełnosprawności	Stopień niepełnosprawności															Razem
		lekki					umiarkowany					znacznym					
		2000	2001	2002	2003	2004	2000	2001	2002	2003	2004	2000	2001	2002	2003	2004	
1.	Ps	22	11				30	45				22	48				178
2.	L	12	33				12	12				4	5				78
3.	O	15	17				6	4				12	10				64
4.	S	26	49				13	28				8	8				132
5.	T	5	11				5	4				3	2				30
6.	M	1	0				2	4				1	2				10
7.	N	8	12				14	16				9	13				72
8.	R	66	121				27	45				34	28				321
9.	I	8	14				21	15				9	7				74
Razem		163	268				130	173				102	123				959
1.	A			79					39					24			142
2.	B			42					41					10			93
3.	C			4					16					9			29
4.	D			2					8					5			15
5.	E			0					0					0			0
6.	F			2					3					0			5
7.	G			0					3					0			3
8.	H			4					2					1			7
9.	I			10					7					1			18
Razem				143					119					50			312
1.	Upośledzenie umysłowe (U)				4	1				17	9				3	4	38
2.	Choroby psychiczne (P)				15	9				22	25				12	15	98
3.	Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu (L)				25	20				14	19				1	3	82
4.	Choroby narządu wzroku (O)				10	7				2	2				0	4	25
5.	Upośledzenie narządu ruchu (R)				155	129				63	61				27	31	466
6.	Epilepsja (E)				10	10				5	8				0	1	34
7.	Choroby układu oddechowego i krążenia (S)				70	67				32	60				15	17	261

8.	Choroby układu pokarmowego (T)				12	6			3	9				3	0	33
9.	Choroby układu moczowego (M)				1	1			6	2				2	0	12
10.	Choroby neurologiczne (N)				17	27			19	29				8	19	119
11.	Inne w tym: schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego (I)				23	22			30	28				7	11	121
Razem					342	299			213	252				78	105	1289
Ogółem 2000-2004															2560	

Źródło: Dane Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Łowiczu

Od 1 października 2001r. w PCPR w Łowiczu prowadzony jest Bank Osób Niepełnosprawnych i Bank Potrzeb Osób Niepełnosprawnych. Na koniec 2004r. w Banku były zarejestrowane 1234 osoby: 1058 dorosłe i 176 dzieci. Orzeczenie KRUS/ZUS posiadało 412 osób, a orzeczenie o stopniu niepełnosprawności 822 osoby. Najwięcej orzeczeń o stopniu niepełnosprawności zostało wydanych dla potrzeb:

- korzystania z rehabilitacji (608)
- korzystania z systemów pomocy społecznej (370)
- konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (264)
- odpowiedniego zatrudnienia (225).

Blisko połowa osób posiada niepełnosprawność ruchową – 506 osób, a niepełnosprawność z ogólnego stanu zdrowia – 441 osób.

Zdecydowana większość porusza się samodzielnie – 933 osoby, a z pomocy osoby drugiej musi korzystać 216 osób.

Na wózku inwalidzkim porusza się 38 osób niepełnosprawnych.

Szczegółowe dane zawiera tabela 4 i 5.

Tabela 4. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w BON.

Ogólna liczba osób niepełnosprawnych z Powiatu Łowickiego znajdujących się w Banku Osób Niepełnosprawnych	1234
Ogólna liczba osób niepełnosprawnych w BON - dorosłych	1058
Ogólna liczba osób niepełnosprawnych w BON – dzieci	176

Źródło: Dane z Banku Osób Niepełnosprawnych

Tabela 5. Charakterystyka osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w BON

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób
1.	Osoby posiadające opinię Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej	24
2.	Osoby posiadające zaświadczenie pielęgnacyjny	159
Orzeczenie ZUS/KRUS		
3.	III grupa	71
4.	II grupa	163
5.	I grupa	178

Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności		
6.	Stopień lekki	251
7.	Stopień umiarkowany	280
8.	Stopień znaczny	164
Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane dla potrzeb:		
9.	Szkolenia	34
10.	Odpowiedniego zatrudnienia	225
11.	Korzystania z rehabilitacji	608
12.	Korzystania z systemów pomocy społecznej	370
13.	Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	264
14.	Uczestnictwa w Warsztatach Terapii Zajęciowej	69
15.	Korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji	122
16.	Uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego	118
17.	Korzystania z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów	56
Rodzaj niepełnosprawności		
18.	Ruchowa (zaburzenia lokomocji)	506
19.	Umysłowa (zaburzenia intelektualne)	202
20.	Zaburzenia psychiczne	128
21.	Sensoryczna (zaburzenia wzroku, słuchu, mowy)	188
22.	Niepełnosprawność z ogólnego stanu zdrowia	441
Sposób poruszania się		
23.	Samodzielnie	933
24.	Z pomocą osoby drugiej	216
25.	Na wózku	38
26.	Osoba leżąca	16
27.	Z pomocą sprzętu rehabilitacyjnego	70

Źródło: Dane z Banku Osób Niepełnosprawnych

Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w BON zgłaszają potrzebę edukacji: w szkole masowej – 58 osób i w szkole specjalnej 54 osoby.

Potrzebę organizowania doskonalących kursów zawodowych zgłosiło 86 osób, a szkoleń dających umiejętność radzenia sobie w sytuacjach życiowych 70 osób.

W zakresie integracji społecznej 235 osób widzi potrzebę dostępu do informacji na temat praw i uprawnień, a 214 osób wyjazdów – akcji letniej. Zdecydowana większość niepełnosprawnych widzi potrzebę opieki w środowisku swego zamieszkania – 110 osób.

Według niepełnosprawnych rehabilitacja lecznicza (usprawniająca fizycznie) powinna odbywać się głównie w placówkach służby zdrowia i w środowisku ich zamieszkania.

W zakresie rehabilitacji społecznej aż 753 osoby zgłosiły potrzebę wyjazdów na turnusy rehabilitacyjne.

Zdecydowana większość niepełnosprawnych uważa, że powinien być stworzony system bezpłatnych porad i konsultacji psychologicznych, psychoterapeutycznych, pedagogicznych i prawnych (403 osoby).

Pomoc powinna być udzielana głównie w postaci pracy pracownika socjalnego. Blisko 35% osób niepełnosprawnych wskazuje na potrzebę uzyskania świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w celu poprawy swej sytuacji finansowej.

Większość osób niepełnosprawnych wskazuje na zatrudnienie na chronionym i otwartym rynku pracy (269 osób).

Dokładne dane w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 6. Potrzeby osób niepełnosprawnych

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba osób
W zakresie edukacji		
1.	W szkole masowej	58
2.	W systemie szkolnictwa integracyjnego	32
3.	W szkole specjalnej	54
4.	Edukacja, nauczanie indywidualne w domu	14
W zakresie kształcenia i doskonalenia		
5.	Kursy zawodowe doskonalące	86
6.	Przekwalifikowania	27
7.	Szkolenie dające umiejętności radzenia sobie w sytuacjach życiowych	70
W zakresie integracji społecznej		
8.	Należać do Stowarzyszenia ON i ich rodzin	95
9.	Spotkań z grupami ON mających podobne problemy	85
10.	Korzystać z transportu osobowego w celu swobodnego przemieszczania się	87

11.	Brać udział w zorganizowanych imprezach o charakterze integracyjnym ze społeczeństwem lokalnym	97
12.	Uczestniczyć aktywnie w działaniach na rzecz ON oraz w samorządzie lokalnym	21
13.	Dostępu do informacji na temat praw i uprawnień ON	235
14.	Wyjazdy – akcja letnia	214
W zakresie opieki		
15.	Opieki całodobowej w instytucjach pomocy społecznej (Domy Pomocy Społecznej)	30
16.	W placówkach opiekuńczych pobytu dziennego (Dzienny Dom Środowiskowy)	30
17.	W środowisku mojego zamieszkania (z usług opiekunów środowiskowych)	110
W zakresie rehabilitacji leczniczej (usprawniającej fizycznie)		
18.	Dostępnej w placówkach służby zdrowia (ambulatoryjnej/stacjonarnej)	260
19.	Z rehabilitacji leczniczej w środowisku mojego zamieszkania (wykonuje technik rehabilitacji)	175
20.	W specjalnym ośrodku rehabilitacyjnym lub rehabilitacyjno – opiekuńczym)	135
W zakresie rehabilitacji społecznej		
21.	Wyjazdy na turnusy 14 dniowe do ośrodka rehabilitacyjno – leczniczego	753
22.	Z pobytu i rehabilitacji w Warsztatach Terapii Zajęciowej – placówki dziennego pobytu	67
23.	Z likwidacji barier architektonicznych w środowisku zamieszkania	46
W zakresie oddziaływań terapeutycznych		
24.	Bezpłatnych porad i konsultacji – psychologicznych, psychoterapeutycznych, pedagogicznych i prawnych	403
25.	Wsparcia, indywidualnego uczestnictwa w spotkaniach grupy osób borykających się z podobnymi problemami	103
26.	Terapii rodziny (spotkania z psychoterapeutą)	36
27.	Wyrównawczych zabiegów edukacyjnych	42
W zakresie wsparcia środowiskowego		
28.	W postaci pracy pracownika socjalnego z pomocy społecznej	139
29.	W postaci pomocy sąsiedzkiej	52
30.	Uzyskania pomocy w kontaktowaniu się z innymi ludźmi oraz pokonywania barier (praca pomocnika ON)	42
31.	Pomocy osób przygotowanych do pracy z ON – wolontariuszy lub osób zrzeszonych w organizacjach pozarządowych	64
W zakresie pomocy społecznej		
32.	Uzyskania świadczeń pieniężnych (poprawa sytuacji finansowej)	427
33.	Pomocy mieszkaniowej	48

34.	Z dofinansowania na zakup sprzętu ułatwiającego komunikowanie się z otoczeniem	78
35.	Z dofinansowania do ortopedycznych środków pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego	182
36.	Zaspokojenia usług pomocniczych ułatwiających integrację ze środowiskiem lokalnym (pracy pomocników ON)	19
W zakresie działań interwencyjno – kryzysowych		
37.	Pomocy specjalistycznej (pedagogicznej) w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych	88
38.	Pomocy psychoterapeutycznej w rozwiązywaniu różnych problemów rodzinnych	100
39.	Pomocy psychologicznej indywidualnej lub grupowej w rozwiązywaniu problemów natury socjalno - bytowej	120
40.	Pomocy lekarza/technika rehabilitanta w rozwiązywaniu problemów związanych z rehabilitacją leczniczą	200
41.	Pomocy prawnej w rozwiązywaniu problemów rodzinnych (sprawy sądowe, majątkowe, alimentacyjne itp.).	130
W zakresie poradnictwa zawodowego i zatrudnienia		
43.	Zatrudnienia na otwartym rynku pracy (podmioty gospodarcze państwowe i prywatne)	93
44.	Zatrudnienia na chronionym rynku pracy	176
45.	Poradnictwa zawodowego, doradztwa zawodowego	45
46.	Przekwalifikowania (zdobycie nowych kwalifikacji poprzez szkolenia organizowane przez PUP)	54
47.	Uzyskania pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	23

Źródło: Dane z Banku Osób Niepełnosprawnych

Prawie połowa osób niepełnosprawnych figurujących w BON mieszka w Łowiczu – 573 osoby. Pozostali zamieszkują w 9 gminach powiatu łowickiego. Szczegółowe dane zawiera tabela poniżej.

**Tabela 7. Miejsce zamieszkania osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w BON
(z podziałem na gminy)**

Lp.	Gmina	Ogółem	Dzieci	Dorośli
1.	Bielawy	105	10	95
2.	Chąšno	36	8	28
3.	Domaniewice	55	13	42
4.	Kiernozia	59	6	53
5.	Kocierzew	58	15	43
6.	Nieborów	96	20	76
7.	Łowicz	76	17	59
8.	m. Łowicz	573	67	506
9.	Łyszkowice	104	16	88
10.	Zduny	72	14	58

Źródło: Dane z Banku Osób Niepełnosprawnych

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Łowiczu na koniec 2004r. zarejestrowanych było 97 osób niepełnosprawnych, w tym 41 kobiet. W ewidencji PUP figurowało 12 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy, w tym 4 kobiety.

Na terenie powiatu działają dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej: w Parmie i Urzeczcu. Informacje o w/w placówkach zawiera poniższa tabela.

Tabela 8. Zestawienie informacji o WTZ-tach

Lp.	Wyszczególnienie	WTZ W Parmie	WTZ w Urzeczcu	Uwagi
1.	Adres	Parma 37, 99-400 Łowicz	Urzecze 22, 99-440 Zduny	
2.	Kierownik/Dyrektor	Jerzy Dołhań	Justyna Sosnowska	
3.	Rok utworzenia	2000	2001	
4.	Organ prowadzący	Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Tacy Sami”	Caritas Diecezji Łowickiej	
5.	Liczba uczestników	30	30	
6.	Miejsce zamieszkania uczestników	Miasto Łowicz – 15 osób, Bełchów – 1 osoba, Dzieżgów – 1, Seligów – 1, Wrzeczko – 1, Zielkowice – 1, Arkadia – 1, Bednary – 2, Grudze Stare – 1, Jamno – 1, Gałolin – 2, Bobrowniki – 1, Mysłaków – 2	Łowicz, Kiernozia, Błędów, Złaków B., Chruslin, Rząsno, Zduny, Borówek, Wejsce, Walewice, Skaratki, Piaski	
7.	Średnia wieku uczestników: wiek minimalny wiek maksymalny	35 lat 23 lata 63 lata	19 lat 60 lat	
8.	Pracownie	Komputerowa, plastyczna, szkoła życia, gospodarcza, wikliniarsko – ceramiczna, rękodzielnicza	Krawiecka, gospodarstwa domowego, muzyczna, plastyczna, komputerowa, przyrodnicza	
9.	Zajęcia dodatkowe	Rehabilitacja narządów ruchu, logopedyczne, zawody sportowe, spartakiady, konkursy piosenek, wycieczki, imprezy integracyjne, organizowanie wystaw w kraju i zagranic	Rehabilitacja narządów ruchu, logopedyczne, imprezy integracyjne	

		ca, kiermasze, aukcje		
10.	Liczba etatów/ liczba zatrudnionych	12,5 etatu /16 zatrudnionych osób	10 etatów kalkulacyjnych/ 16 zatrudnionych	
11.	Stopień usamodzielnienia	Różny w zależności od rodzaju niepełnosprawności	Zdolni do samoobsługi	2 osoby z pomocą (dot. WTZ Urzeczce)
12.	Stopień niepełnosprawności: a) lekki b) umiarkowany c) znaczny	0 8 22	0 4 26	
13.	Ruch uczestników: gdzie, powód	Od powstania WTZ odeszło 21 osób. Przyczyny: 8 odeszło do WTZ w Urzeczcu, 1 osoba podjęła pracę, 5 osób złożyło rezygnację, 1 zakończyła terapię, 1 przeniesiono do DPS, 2 nie przystosowały się do WTZ, 3 osoby zostały usunięte dyscyplinarnie	9 osób: decyzje Rady Programowej, stan zdrowia, własna prośba	
14.	Organ finansujący	PFRON	PFRON	
15.	Budżet na 2004r.	422.420 zł	422.420 zł	
16.	Przystosowanie	Odpowiednie do potrzeb		

Źródło: Dane z WTZ Parma i WTZ Urzeczce

W powiecie łowickim funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Borówku. Prowadzony on jest na podstawie Decyzji Warunkowej nr 9014/35/2002 Wojewody Łódzkiego z dnia 23 grudnia 2002r. Wojewoda zezwala w niej na prowadzenie DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych, warunkowo do dnia 31 grudnia 2006r. Dalsze zezwolenie na prowadzenie DPS po 31.12.2006r. będzie wydane, ale już pod warunkiem osiągnięcia w nim wymaganych standardów w zakresie świadczenia obowiązujących podstawowych usług. Dlatego w celu spełnienia postawionego warunku i uzyskania oczekiwanego standardu opracowany został program naprawczy, który przyjęto do realizacji Uchwałą nr 405/2002 Zarządu Powiatu Łowickiego.

DPS w Borówku posiada 121 miejsc statutowych, do których przyjmowani są mężczyźni i kobiety. Ponadto, każdego roku na okres zimy organizowane są 3 miejsca dodatkowe zakwaterowania kryzysowego.

Budżet DPS w Borówku w 2004r. wynosił 2.201.803,00 zł. Na koniec 2004r. w DPS przebywało 121 osób: 84 mężczyzn i 37 kobiet. W tymże roku DPS opuściło 12 osób na skutek zgonu.

W DPS w Borówku na koniec ubiegłego roku przebywało 41 osób z powiatu łowickiego. Ponad połowa mieszkańców DPS to osoby w wieku pomiędzy 41-60 lat (64 osoby), 29 osób mieści się w przedziale wiekowym 61-74 lata. Ponad 75 lat ma 5 osób. Tylko 23 osoby mieszczą się w przedziale wiekowym 19-40 lat.

Osoby przebywające w DPS posiadały następujące zaburzenia: 2 – emocjonalne, 76 psychiczne i 43 upośledzenie umysłowe.

DPS proponuje swoim podopiecznym zajęcia plastyczne, krawieckie, muzyczne, teatralne, świetlicowe. Organizowane były także zajęcia okazjonalne takie jak: gry i zabawy, zawody sportowe, wystawy prac, występy artystyczne, wycieczki, zabawy taneczne itp.

Powiat Łowicki na realizację zadań z zakresu rehabilitacji i zatrudniania osób niepełnosprawnych określonych w Ustawie z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123. poz. 776 ze zmianami) otrzymał w 2004r. z PFRON kwotę 1.452.371 zł. Rozliczenie wydatkowania tych środków zawiera poniższa tabela.

Tabela 9. Rozliczenie wydatkowania środków PFRON w 2004r.

Lp	Zadanie	Plan finansowy (w zł)	Wykonanie planu finansowego (w zł)	% wykonania planu	Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie wraz z opiekunami	Przyznane dofinansowanie		Wyplacone dofinansowanie	
						Liczba osób	Wartość środków	Liczba osób	Wartość środków
1.	Zwrot kosztów wynagrodzeń osób niepełnosprawnych i składek na ubezpieczenie społeczne	33.472	28.801	86,05	36	36	33.472	27	28.801
2.	Pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	50.000	50.000	100	3	2	50.000	2	50.000
3.	WTZ	844.840	844.840	100	60	60	844.840	60	844.840
4.	Turnusy rehabilitacyjne	167.933	167.420	99,69	328	316	168.643	315	167.420
5.	Zaopatrzenie ortopedyczne: w tym sprzęt rehabilitacyjny	172.412	172.412	100	208	199	172.412	199	172.412
6.	Sport. Kultura	11.400	11.400	100	5 imprez dla 523 osób	523	11.400	523	11.400
7.	Bariery: w tym architektoniczne, w komunikowaniu się i techniczne	170.579	168.944	99,04	53	40	174.099	40	168.944
8.	Finansowanie kosztów szkoleń organizowanych przez PUP	6.000	4.270	71,16	2	2	4.270	2	4.270
RAZEM:		1.456.636	1.448.087	99,41	1213	1178	1.459.136	1168	1.448.087

Źródło: Dane PCPR w Łowiczu

4. ŹRÓDŁA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

1. Rozwój i postęp nauk medycznych, który przyczynił się do ratowania życia i utrzymania przy życiu mimo ciężkiej choroby i niepełnosprawności.
2. Tryb życia i warunki pracy wyrażające się m.in. w abiolologicznym oraz apsychicznym postępie – automatyzacja czynności roboczych, pośpiech i tempo, sukces i pozycja za wszelką cenę oraz niezdolność do radosnego przeżywania codzienności.
3. Skażone środowisko, zarówno powietrze, woda jak i ziemia, które wpływa nie tylko na rozwój ontogenetyczny, ale i wywiera wpływ na filogenezę.
4. Wypadki związane z rozwojem cywilizacji, a zwłaszcza komunikacyjne.

5. CELE STRATEGICZNE POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH POWIATU ŁOWICKIEGO NA LATA 2006-2013

1. Eliminowanie czynników powodujących niepełnosprawność.
2. Stwarzanie warunków w zakresie dostępu do rehabilitacji leczniczej, zawodowej, społecznej oraz edukacji osób niepełnosprawnych.
3. Podnoszenie świadomości społecznej i likwidacja stereotypów o osobach niepełnosprawnych.
4. Wykorzystanie lokalnego potencjału w procesie integracji osób niepełnosprawnych w społeczeństwie lokalnym.
5. Wyrównywanie szans w zakresie poprawy warunków życia osób niepełnosprawnych.

6. CELE OPERACYJNE POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH POWIATU ŁOWICKIEGO NA LATA 2006-2013

- 6.1. Profilaktyka i oświata zdrowotna w zakresie przeciwdziałania niepełnosprawności.
- 6.2. Stworzenie systemu wczesnej identyfikacji zaburzeń rozwojowych i interwencji oraz dostępności do usług rehabilitacyjnych i leczniczych .
- 6.3. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w zakresie dostępu do edukacji.
- 6.4. Inicjowanie warunków do aktywizacji zawodowej i zapobieganie bezrobociu oraz jego niekorzystnym skutkom wśród osób niepełnosprawnych.
- 6.5. Organizowanie środowiskowego wsparcia i pomocy społecznej osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom.
- 6.6. Tworzenie w ramach systemu oświatowego programów edukacyjno-wychowawczych nakierowanych na podnoszenie świadomości o problematyce niepełnosprawności.
- 6.7. Tworzenie otoczenia przyjaznego osobom niepełnosprawnym.
- 6.8. Stwarzanie warunków pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz rekreacji i turystyce odpowiednio do zainteresowań i potrzeb osób niepełnosprawnych.
- 6.9 Zintegrowanie działań samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

6.1. PROFILAKTYKA I OŚWIATA ZDROWOTNA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Uzasadnienie wyboru celu:

Profilaktyka zdrowotna w zakresie przeciwdziałania niepełnosprawności stanowi istotny czynnik zmierzający do wyeliminowania lub znacznego ograniczenia przyczyn niepełnosprawności. Profilaktyka powinna pomagać w rozwijaniu umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji dotyczących własnego zdrowia, promować zdrowy tryb życia oraz wskazywać na ryzyko związane z trybem prowadzonego życia.

Działania i środki stosowane w tym celu obejmować powinny edukację społeczną w zakresie przeciwdziałania niepełnosprawności. Szczególnie ważne jest zagadnienie dotyczące zapobiegania wypadkom komunikacyjnym, przy pracy oraz chorobom zawodowym. Niezbędne jest podejmowanie skutecznych działań w celu ograniczenia ich skutków.

Zapobieganie niepełnosprawności i zmniejszanie jej skutków jest dla społeczeństwa mniej kosztowne aniżeli opieka nad osobami niepełnosprawnymi i podejmowanie działań do ich integracji ze społeczeństwem.

Istotne są również działania edukacyjne adresowane do jednostki oraz kreowanie świadomości w rodzinie i w zainteresowanych kręgach społeczeństwa.

Zadania:

1. Inicjowanie działań zmierzających do edukacji społeczeństwa powiatu w zakresie propagowania zdrowego stylu życia
2. Zbieranie i systematyzowanie informacji nt. przyczyn powstania niepełnosprawności oraz działań profilaktycznych i przedstawianie ich opinii publicznej.
3. Organizowanie działań na rzecz zapobiegania niepełnosprawności, wynikających z wypadków drogowych, w gospodarstwie domowym, przy pracy, chorób zawodowych, chorób zakaźnych, niewłaściwego odżywiania i niezdrowego stylu życia.

Sposób realizacji zadań:

1. Programy publicystyczne, felietony, szkolenia na temat powstawania niepełnosprawności i działań profilaktycznych w tym zakresie.
2. Gromadzenie informacji na temat głównych przyczyn wypadków i ich skutków.
3. Wykłady, seminaria, prelekcje na temat zdrowego stylu życia.

4. Tworzenie lokalnych programów promujących zdrowy styl życia, w powiązaniu z Narodowym Programem Zdrowotnym i Programem Polityki Zdrowotnej Województwa Łódzkiego.
5. Organizowanie konkursów wśród dzieci i młodzieży szkolnej na temat zdrowego stylu życia.
6. Akcje w postaci wystąpień radiowych i telewizyjnych, artykułów w prasie lokalnej, co do znaczenia profilaktyki zdrowotnej.
7. Akcentowanie konieczności przeprowadzania systematycznych szkoleń BHP, badań zdrowotnych i profilaktycznych.
8. Szeroka informacja o przyczynach niepełnosprawności w środkach masowego przekazu (udział różnych specjalistów) oraz przedstawianie opinii publicznej wyników badań (np. na temat wypadków drogowych i niepełnosprawności wynikających z tego powodu).

Oczekiwane rezultaty:

1. Zwiększenie świadomości społecznej i wiedzy o przyczynach niepełnosprawności oraz zapobiegania powstawaniu niepełnosprawności.
2. Zintegrowanie działań różnych podmiotów w zakresie propagowania zdrowego trybu życia.
3. Zmniejszenie przyrostu liczby osób niepełnosprawnych fizycznie i intelektualnie.
4. Zmniejszenie się ilości wypadków drogowych.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba szkoleń, konferencji na temat profilaktyki zdrowotnej.
2. Liczba artykułów w prasie, programów radiowych na ww. temat.
3. Liczba wypadków przy pracy, wypadków drogowych.
4. Ilość podmiotów, realizujących zadania z zakresu promocji zdrowia i przeciwdziałania niepełnosprawności.

Podmioty realizujące program:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
2. Dom Pomocy Społecznej w Borówku.
3. Organizacje pozarządowe.
4. Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna.

5. Ośrodki Pomocy Społecznej.
6. Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej.
7. Placówki oświatowe.
8. Inne instytucje, osoby fizyczne i prawne.

6.2. STWORZENIE SYSTEMU WCZESNEJ IDENTYFIKACJI ZABURZEŃ ROZWOJOWYCH I INTERWENCJI ORAZ DOSTĘPNOŚCI DO USŁUG REHABILITACYJNYCH I LECZNICZYCH

Uzasadnienie wyboru celu:

Niepełnosprawność, zwłaszcza jeżeli pojawi się nagle, rodzi rozległe i często dramatyczne skutki dla osoby niepełnosprawnej i jej rodziny. Dlatego istotna jest profesjonalna pomoc w rozwiązywaniu problemów kryzysowych, występujących w fazie pojawiania się niepełnosprawności. Potrzeba objęcia opieką rehabilitacyjną dotyczy wszystkich osób niepełnosprawnych łącznie z osobami głęboko upośledzonymi lub dotkniętymi sprzężonymi niepełnosprawnościami. Celem rehabilitacji leczniczej jest przywrócenie możliwie wielu utraconych sprawności tak, aby osoba niepełnosprawna miała szansę na prowadzenie godnego życia. Dotyczy to zarówno dzieci, jak i osób dorosłych. Im wcześniej rozpocznie się rehabilitację leczniczą i wzmocni ją działaniami zmierzającymi do poprawy stanu psychicznego, tym większe szanse na normalne funkcjonowanie niepełnosprawnych w społeczeństwie.

Zadania:

1. Utworzenie Świetlic Terapeutycznych (środowiskowych) w gminach powiatu łowickiego.
2. Objęcie gimnastyką korekcyjną dzieci i młodzież z wadami postawy i budowy.
3. Utworzenie i rozpropagowanie działalności wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego na terenie całego powiatu.
4. Utworzenie Domu Dziennego Pobytu oraz Stałego Pobytu dla Osób Niepełnosprawnych z oddziałami do rehabilitacji.

Sposób realizacji zadań:

1. Tworzenie świetlic terapeutycznych (środowiskowych) w gminach.
2. Programowanie kompleksowej rehabilitacji w zakresie rozwoju psycho-ruchowego.
3. Objęcie pomocą psychologiczną, prawną i terapią rodzin z osobami niepełnosprawnymi.
4. Stworzenie możliwości udziału w kompleksowej rehabilitacji w miejscu zamieszkania.

5. Stworzenie możliwości udziału kompleksowej rehabilitacji w miejscu zamieszkania.

Oczekiwane rezultaty:

1. Wzrost świadomości społecznej w zakresie potrzeby wczesnej, kompleksowej rehabilitacji.
2. Pełna opieka w zakresie stymulacji i rehabilitacji.
3. Rozpoczęcie działalności Świetlic Terapeutycznych.
4. Rozszerzenie znaczenia zajęć gimnastyki korekcyjnej w placówkach oświatowych.
5. Wzrost dostępności do sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych.

Wskaźniki i osiągnięcia celu:

1. Liczba osób objętych specjalistyczną rehabilitacją.
2. Ilość ośrodków rehabilitacyjnych.
3. Liczba dzieci, u których zauważono poprawę stanu psychomotorycznego.
4. Liczba osób zaopatrzonych w sprzęt ortopedyczny.

Podmioty realizujące program:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
2. Ośrodki Pomocy Społecznej.
3. Organizacje pozarządowe.
4. Placówki oświatowe.
5. Inne instytucje, osoby fizyczne i prawne.

6.3 WYRÓWNYWANIE SZANS OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W ZAKRESIE DOSTĘPU DO EDUKACJI

Uzasadnienie wyboru celu:

Wszystkie osoby niepełnosprawne niezależnie od charakteru i stopnia niepełnosprawności mają prawo do bezpłatnej oświaty i kształcenia zgodnego z ich preferencjami i możliwościami. Zgodnie ze standardami ONZ-owskimi: „Państwo powinno brać pod uwagę zasadę równych szans w zakresie edukacji podstawowej, średniej i wyższej o charakterze integracyjnym, dla niepełnosprawnych dzieci, młodzieży i dorosłych”.

Zgodnie ze współczesnymi tendencjami w pedagogice rozwój dziecka przebiega najlepiej w środowisku rówieśniczym. Proces dydaktyczno-wychowawczy przebiegający w środowisku rówieśników pełnosprawnych maksymalnie przygotowuje uczniów dotkniętych niepełnosprawnością do życia w społeczeństwie. Również dorosłe osoby niepełnosprawne powinny mieć możliwość zdobywania wykształcenia na poszczególnych poziomach edukacji lub podwyższania swoich kwalifikacji.

Zadania:

1. Stała diagnoza dzieci i młodzieży niepełnosprawnej i ich potrzeb edukacyjnych, w celu ustalenia korzystnych dla nich form wspierania.
2. Kształtowanie wśród dzieci i młodzieży akceptowanych społecznie postaw i zachowań sprzyjających integracji poprzez realizację odpowiednich programów wychowawczych.
3. Zapewnienie możliwości realizacji specjalnych potrzeb edukacyjnych dla dzieci z wadami wzroku, słuchu, zaburzeniami rozwoju mowy, zaburzeniami rozwoju ruchowego, rozwoju psychicznego.
4. Stwarzanie warunków do kształcenia dzieci niepełnosprawnych w szkołach masowych poprzez podejmowanie działań na rzecz likwidacji barier architektonicznych i transportowych ograniczających dostęp do placówek oświatowych.
5. Stwarzanie możliwości kontynuowania nauki dla uczniów szkół specjalnych i integracyjnych.
6. Umożliwienie dorosłym niepełnosprawnym zdobycie odpowiedniego wykształcenia i przekwalifikowanie się umożliwiające podjęcie pracy.

7. Zwiększenie świadomości wśród kadry pedagogicznej o konieczności kształcenia się w zakresie pedagogiki specjalnej oraz metod pracy z dzieckiem specjalnej troski.
8. Propagowanie w mediach osiągnięć naukowych osób niepełnosprawnych.

Sposób realizacji zadań:

1. Opracowanie ankiety i przeprowadzenie badań na temat dostępności placówek oświatowych dla osób niepełnosprawnych (w zakresie likwidacji barier architektonicznych i możliwości edukacji dzieci niepełnosprawnych), opracowanie wyników tej ankiety w formie raportu z aktualnego stanu powiatu w tym zakresie.
2. Organizowanie imprez kulturalnych, integracyjnych i festynów, m.in. z okazji Dnia Osób Niepełnosprawnych, Dnia Dziecka, Powiatowego Festiwalu Piosenki Dziecięcej – Osób Niepełnosprawnych, Spotkań Wigilijnych etc.
3. Organizowanie spotkań i konferencji na temat oświaty osób niepełnosprawnych.
4. Stwarzanie warunków do uczestnictwa w Warsztatach Terapii Zajęciowej osób z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności.
5. Poszerzenie bazy lokalowej i wyposażenia w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Parmie i Urzeczcu.
6. Zwiększenie liczby uczestników w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Parmie i Urzeczcu.
7. Zapewnienie finansowej możliwości tworzenia klas integracyjnych w szkołach i grup integracyjnych w przedszkolach.
8. Zatrudnianie w szkołach i przedszkolach: rehabilitantów, logopedów i innych terapeutów wg potrzeb.
9. Przygotowanie niezbędnej kadry do pracy z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną.
10. Współpraca z wolontariatem na rzecz integracji osób niepełnosprawnych.

Oczekiwane rezultaty:

1. Zwiększenie ilości grup integracyjnych w przedszkolach oraz klas integracyjnych w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych.
2. Zwiększenie świadomości wśród nauczycieli, wychowawców w zakresie potrzeb osób niepełnosprawnych.
3. Likwidacja barier architektonicznych, komunikacyjnych uniemożliwiających dostęp do jednostek oświatowych.

4. Wzrost akceptacji odmienności.
5. Wzrost ilości organizowanych konferencji, spotkań edukacyjnych dotyczących akceptacji odmienności i likwidacji dyskryminujących stereotypów myślenia o osobach niepełnosprawnych.
6. Wzrost ilości dorosłych niepełnosprawnych kontynuujących naukę i podwyższających swoje kwalifikacje zawodowe.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Zwiększenie ilości dzieci niepełnosprawnych objętych edukacją w szkołach, zmniejszenie do niezbędnego minimum nauki indywidualnej.
2. Zwiększenie ilości młodzieży niepełnosprawnej, która zdobyła zawód (preferowane średnie i wyższe wykształcenie).

Podmioty realizujące program:

1. Wydział Edukacji , Kultury i Sportu.
2. Placówki oświatowe.
3. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.
4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
5. Powiatowy Urząd Pracy.
6. Organizacje pozarządowe.
8. Inne instytucje, osoby fizyczne i prawne.

6.4 INICJOWANIE WARUNKÓW DO AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ I ZAPOBIEGANIE BEZROBOCIU ORAZ JEGO NIEKORZYSTNYM SKUTKOM WSRÓD OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Uzasadnienie wyboru celu:

Aktywizacja zawodowa jest ważną częścią rehabilitacji kompleksowej osób niepełnosprawnych. Dotyczy ona niepełnosprawnej młodzieży i osób w wieku aktywności zawodowej, a za cel stawia sobie przygotowanie do pracy oraz zapewnienie osobie niepełnosprawnej zatrudnienia zgodnie z jej możliwościami psychofizycznymi i kwalifikacjami zawodowymi. Rehabilitacja zawodowa ma ogromne znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania psychicznego, społecznego oraz integracji ze środowiskiem lokalnym. Praca zgodna z kwalifikacjami i daje osobom niepełnosprawnym możliwość uczestniczenia w życiu społeczno – gospodarczym oraz jest gwarantem poczucia własnej wartości i samorealizacji, samodzielności materialnej, partnerskiego udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.

Zadania:

1. Diagnoza bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych w powiecie łowickim.
2. Działania poszerzające oferty szkoleniowe dla osób niepełnosprawnych, dostosowane do wymogów rynku pracy.
3. Zdobywanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów szkół ponadgimnazjalnych w formach pozaszkolnych ze szczególnym uwzględnieniem praktyki zawodowej.
4. Rozwój świadomości zawodowej, ekonomicznej i prawnej wśród osób niepełnosprawnych.
5. Wspieranie zatrudnienia osób niepełnosprawnych (w tym: przystosowanie, wyposażenie i tworzenie miejsc pracy).
6. Informowanie pracodawców o korzyściach płynących z zatrudniania osób niepełnosprawnych oraz popularyzacja przez PCPR warunków i zasad korzystania ze środków PFRON.
7. Utworzenie Zakładu Aktywności Zawodowej jako kolejnego etapu rehabilitacji zawodowej.
8. Udzielanie osobom niepełnosprawnym pożyczek ze środków PFRON na rozpoczęcie działalności gospodarczej, udzielanie dofinansowania do wysokości 50% oprocento-

wania kredytów bankowych, zaciągniętych przez osoby niepełnosprawne na kontynuowanie działalności gospodarczej.

Sposób realizacji zadań:

1. Monitorowanie rejestracji osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy.
2. Stworzenie banku danych o instytucjach szkolących osoby niepełnosprawne.
3. Szkolenia pośredników pracy oraz doradców zawodowych w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym.
4. Rejestrowanie na bieżąco osób niepełnosprawnych w Banku Danych Osób Niepełnosprawnych i w Banku Potrzeb Osób Niepełnosprawnych.
5. Przygotowanie projektu powstawania Zakładu Aktywności Zawodowej w powiecie łowickim.
6. Informowanie osób niepełnosprawnych o możliwości uzyskania pożyczki ze środków PFRON na rozpoczęcie działalności gospodarczej, dofinansowania do oprocentowania kredytu bankowego.
7. Szkolenie i zatrudnianie opiekunów osób niepełnosprawnych.
8. Propagowanie w mediach osiągnięć zawodowych osób niepełnosprawnych.

Oczekiwane rezultaty:

1. Zwiększenie liczby zatrudnionych osób niepełnosprawnych na rynku pracy.
2. Zwiększenie oferty szkoleniowej dla osób niepełnosprawnych.
3. Pełne wykorzystanie środków PFRON na rzecz aktywizacji zawodowej.
4. Pełna diagnoza możliwości i potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie zatrudnienia.
5. Funkcjonowanie Zakładu Aktywności Zawodowej.
6. Zwiększenie zainteresowania pracodawców zatrudnieniem osób niepełnosprawnych z uwzględnieniem korzyści finansowych dla pracodawców.
7. Wzrost liczby osób niepełnosprawnych podejmujących działalność gospodarczą.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba osób zatrudnionych.
2. Liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracy.
3. Liczba osób niepełnosprawnych podwyższających kwalifikacje, szkolących się lub przekwalifikowujących się.
4. Liczba osób pracujących w Zakładzie Aktywności Zawodowej.

Podmioty realizujące program:

1. Powiatowy Urząd Pracy.
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
3. Zespół Antykryzysowy
4. Zakłady Pracy Chronionej
5. Warsztaty Terapii Zajęciowej.
6. Zakłady pracy zatrudniające osoby niepełnosprawne.
7. Ośrodki Pomocy Społecznej.
8. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
9. Organizacje pozarządowe.
10. Inne instytucje, osoby fizyczne i prawne.

6.5. ORGANIZOWANIE ŚRODOWISKOWEGO WSPARCIA I POMOCY SPOŁECZNEJ OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM I ICH RODZINOM

Uzasadnienie wyboru celu:

W procesie kompleksowej rehabilitacji osób niepełnosprawnych szczególne znaczenie ma zapewnienie poczucia bezpieczeństwa oraz zapewnienie odpowiednich form wsparcia ze strony różnych specjalistów eliminujących poczucie marginalizacji i dyskryminacji. Szczególną rolę odgrywa zabezpieczenie socjalne w przypadkach, w których osoby niepełnosprawne nie mogą wyjść z trudnych sytuacji życiowych, przy wykorzystaniu własnych środków, uprawnień i możliwości.

Zadania:

1. Diagnoza środowiska osób niepełnosprawnych w zakresie potrzeb z pomocy społecznej i jej infrastruktury.
2. Tworzenie powiatowego i gminnych ośrodków wsparcia, Domu Dziennego i Stałego Pobytu z oddziałami do rehabilitacji, świetlic terapeutycznych, grup wsparcia, i innych form instytucjonalnych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
3. Szkolenie pracowników pomocy społecznej w zakresie problemów związanych z niepełnosprawnością.
4. Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem poprzez pracę socjalną.
5. Tworzenie osłony socjalnej z wykorzystaniem przepisów ustawy o pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
6. Tworzenie bezpłatnego poradnictwa prawnego i psychologiczno-terapeutycznego dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Sposób realizacji zadań:

1. Zdiagnozowanie potrzeb rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym i osób dorosłych niepełnosprawnych – dostosowanie form pracy.
2. Aktywizowanie gmin w zakresie partycypowania w kosztach budowy Domu Dziennego i Stałego Pobytu z oddziałami do rehabilitacji, świetlic terapeutycznych dla osób niepełnosprawnych.
3. Przyznawanie i wypłacanie świadczeń pomocy społecznej.
4. Aktywizacja wolontariatu w realizacji różnych usług na rzecz osób niepełnosprawnych.

5. Przygotowanie i rozpowszechnianie informatorów, broszur o przysługujących osobom niepełnosprawnym prawach.
6. Organizowanie różnych form wypoczynku dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym oraz dla dorosłych osób niepełnosprawnych.
7. **Modernizacja Domu Pomocy Społecznej w Borówku** dla osób upośledzonych i psychicznie chorych tj. budowa szybu z windą, adaptacja pomieszczeń celem poszerzenia bazy mieszkalnej dla pensjonariuszy – co zapewni możliwość pełnej opieki nad osobami dorosłymi z zaburzeniami psychicznymi.
8. Budowa Domu Dziennego i Stałego Pobytu dla osób niepełnosprawnych z oddziałami do rehabilitacji.
9. Stworzenie warunków do kontynuowania działalności na rzecz osób niepełnosprawnych przez organizacje pozarządowe.
10. Stałe monitorowanie potrzeb osób niepełnosprawnych na podstawie prowadzonego Banku Potrzeb Osób Niepełnosprawnych
11. Kontynuowanie Działalności Zespołu Antykryzysowego, a w nim poradnictwa specjalistycznego. Utworzenie punktów poradnictwa prawnego.
12. Inicjowanie działań organizacji pozarządowych w kierunku tworzenia instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych form opieki nad osobami niepełnosprawnymi.

Oczekiwane rezultaty:

1. Poprawa warunków socjalno – bytowych osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
2. Wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród osób niepełnosprawnych.
3. Doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia się osób niepełnosprawnych oraz pełnej integracji ze środowiskiem.
4. Powstawanie lokalnych programów na rzecz wspierania osób niepełnosprawnych.
5. Powstawanie nowych placówek wsparcia prowadzonych przez samorządy i organizacje pozarządowe.
6. Rozwinięcie działalności wolontariatu.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Poprawa warunków życia osób niepełnosprawnych.
2. Liczba osób niepełnosprawnych objętych świadczeniami pomocy społecznej.
3. Ilość wolontariuszy działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

4. Ilość nowopowstałych placówek dla osób niepełnosprawnych.

Podmioty realizujące program:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
2. Ośrodki Pomocy Społecznej.
3. Dom Pomocy Społecznej w Borówku.
4. Organizacje pozarządowe.
5. Grupy wolontariuszy.
6. Powiatowy Urząd Pracy.
7. Inne instytucje, osoby fizyczne i prawne.

6.6. TWORZENIE W RAMACH SYSTEMU OŚWIATOWEGO PROGRAMÓW EDUKACYJNO-WYCHOWAWCZYCH NAKIEROWANYCH NA PODNOSZENIE ŚWIADOMOŚCI O PROBLEMATYCE NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Uzasadnienie wyboru celu

Punktem wyjścia do podejmowania wszelkich działań zmierzających do budowania społeczeństwa jest uświadomienie każdego obywatela o istocie niepełnosprawności. Należy uświadomić społeczeństwu, że niepełnosprawność nie może być rozumiana tylko jako skutek choroby czy urazu, lecz jest ona przede wszystkim rezultatem barier, na jakie napotyka w społeczeństwie osoba z niepełnosprawnością. W tym celu niezbędne jest podjęcie wszelkich działań edukacyjno-wychowawczych, których efektem będzie zmiana postaw w postrzeganiu niepełnosprawności, tkwiących nie w osobie niepełnosprawnej lecz w ograniczającym ją środowisku i barierach społecznych, ekonomicznych i fizycznych. Dyskryminacja nie jest problemem wynikającym z ograniczeń ludzi z niepełnosprawnością, lecz z postaw i nastawienia otoczenia.

Zadania:

1. Włączanie problematyki niepełnosprawności w treści programów edukacyjno - wychowawczych wszystkich placówek oświatowych na terenie powiatu.
2. Wzmacnianie i rozwijanie idei wolontariatu dla potrzeb wspierania osób niepełnosprawnych wśród starszej młodzieży szkolnej.
3. Stworzenie systemu informowania o formach pomocy i prawach przysługującym osobom niepełnosprawnych w każdej gminie naszego powiatu.
4. Propagowanie wiedzy na temat praw człowieka.
5. Przedstawianie osób niepełnosprawnych w pozytywny sposób – przeciwstawianie się stereotypom i uprzedzeniom.
6. Podnoszenie świadomości osób niepełnosprawnych i ich rodzin w kwestii przysługujących im praw.

Sposób realizacji zadań:

1. Uwzględnienie w programach edukacyjno - wychowawczych placówek oświatowych problematyki niepełnosprawności, praw człowieka, uświadamiających istotę barier psychologicznych i społecznych. Realizacja tych zadań podczas godzin wychowawczych.
2. Szkolenia Rad Pedagogicznych w placówkach oświatowych.
3. Włączanie dzieci i młodzieży niepełnosprawnych w życie szkół poprzez ich aktywny udział w imprezach szkolnych.
4. Organizowanie lokalnych imprez kulturalno-rekreacyjno-sportowych o charakterze integracyjnym .
5. Udostępnianie instytucji kulturalnych i sportowych organizacjom osób niepełnosprawnych w celu przeprowadzenia przez nich imprez integracyjnych.
6. Szkolenia, konferencje na szczeblach samorządów lokalnych dla pracowników instytucji publicznych i innych osób zajmujących się problematyką niepełnosprawności.
7. Cykliczne audycje radiowe oraz informacje stałe w prasie lokalnej.

Oczekiwane rezultaty:

1. Uświadomienie społeczeństwa o barierach psychologicznych i społecznych dzielących osoby niepełnosprawne od pełnosprawnej części społeczeństwa.
2. Podniesienie poziomu wiedzy o przyczynach powstawania barier psychologicznych i społecznych.
3. Uświadomienie kierunku oddziaływań edukacyjno-wychowawczych w celu przezwyciężenia stereotypów i uprzedzeń.

Wskaźniki realizacji celu:

1. Liczba programów edukacyjno - wychowawczych, w które włączona jest problematyka niepełnosprawności.
2. Liczba wolontariuszy.
3. Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.
4. Liczba szkoleń Rad Pedagogicznych.
5. Liczba imprez integracyjnych odbywających się na terenie powiatu.

6. Liczba szkoleń i konferencji dla pracowników samorządowych i osób zajmujących się problematyką osób niepełnosprawnych.
7. Liczba artykułów prasowych, reportaży i audycji poruszających problemy osób niepełnosprawnych i sposoby ich rozwiązywania.

Podmioty realizujące program:

1. Wydział Edukacji, Kultury i Sportu.
2. Placówki oświatowe.
3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
4. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna.
4. Ośrodki Pomocy Społecznej.
5. Organizacje pozarządowe.
6. Grupy wolontariuszy.
7. Inne instytucje, osoby fizyczne i prawne.

6.7 TWORZENIE OTOCZENIA PRZYJAZNEGO OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM

Uzasadnienie wyboru celu :

Osoby niepełnosprawne tak jak wszyscy obywatele mają prawo do korzystania ze środowiska dla nich dostępnego. Przepisy obowiązującego prawa zapewniają im dostęp do wszelkich instytucji służb publicznych, posiadanie maksymalnej swobody poruszania się, wstęp do budynków i środków transportu. Jednak w praktyce występują liczne bariery architektoniczne, urbanistyczne, komunikacyjne, transportowe i w komunikowaniu się. Każda osoba niepełnosprawna ma prawo do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz prawo do niezależnego życia. Ważne jest więc tworzenie takich warunków życia, w których osoby niepełnosprawne będą miały możliwość włączenia się lub całkowitego powrotu do czynnego i aktywnego życia w społeczeństwie. Konieczne jest podejmowanie działań zmierzających do usuwania barier architektonicznych, urbanistycznych, komunikacyjnych, transportowych i w porozumiewaniu się, które uniemożliwiają lub utrudniają osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczeństwie. Wiele osób niepełnosprawnych potrzebuje wspierających świadczeń w swoim codziennym życiu, które umożliwią im pełny i aktywny udział w życiu społecznym. Należy zatem podejmować działania, które powinny przyczynić się do poprawy dostępności otoczenia dla osób niepełnosprawnych.

Postęp technologiczny, a w szczególności powstawanie zaawansowanych technologii informatycznych i komunikacyjnych, stwarzają osobom niepełnosprawnym ogromne możliwości np.: wykonywanie telepracy itp.

Zadania:

1. Likwidacja barier transportowych.
2. Likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej na terenie powiatu, z uwzględnieniem przepisów prawa budowlanego.
3. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.
4. Wyposażenie ośrodków rehabilitacyjnych i innych instytucji zajmujących się osobami niepełnosprawnymi w niezbędny sprzęt rehabilitacyjny.

5. Dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.
6. Realizacja Programu naprawczego dla Domu Pomocy Społecznej w Borówku zgodnie z uchwałą Nr 405/2002 Zarządu Powiatu Łowickiego z dnia 06 sierpnia 2002 roku.
7. Podejmowanie działań ułatwiających swobodne i samodzielne poruszanie się osób niepełnosprawnych w terenie zabudowanym i niezabudowanym.

Sposób realizacji zadań:

1. Egzekwowanie prawa przez służby budowlane w zakresie budownictwa bez barier.
2. Informowanie osób niepełnosprawnych i organizacji działających na ich rzecz o możliwościach korzystania ze środków PFRON w celu likwidacji barier architektonicznych, transportowych i w komunikowaniu się.
3. Ułatwienie i pomoc w zamianie mieszkań osobom niepełnosprawnym ruchowo.
4. Prowadzenie działań w celu umożliwienia zakupu nowych środków transportu w miejsce wyeksploatowanych samochodów dla jednostek organizacyjnych powiatu, gmin i organizacji pozarządowych.
5. Zwiększenie dostępności komunikacji publicznej dla osób niepełnosprawnych.
6. Koordynacja przewozów niepełnosprawnych realizowanych przez różne podmioty, przeszkolenie prywatnych przewoźników pod kątem obsługi osób niepełnosprawnych.
7. Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.
8. Dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych.

Oczekiwane rezultaty:

1. Wzrost ilości obiektów użyteczności publicznych pozbawionych barier architektonicznych.
2. Wzrost ilości mieszkań przystosowanych dla osób niepełnosprawnych.
3. Powstawanie lokalnych programów w zakresie likwidacji barier architektonicznych.
4. Spełnienie standardów w DPS w Borówku.
5. Likwidacja barier utrudniających osobom niepełnosprawnym poruszanie się.
6. Większa samodzielność i niezależność osób niepełnosprawnych.

7. Wyposażenie w nowe środki transportu instytucji zajmujących się osobami niepełnosprawnymi.
8. Wyposażenie obiektów służących rehabilitacji w niezbędny sprzęt rehabilitacyjny.
9. Zmniejszenie ilości osób pozostających w domu z powodu istniejących barier architektonicznych i komunikacyjnych.

Wskaźniki realizacji celu :

1. Liczba obiektów użyteczności publicznej pozbawionych barier architektonicznych.
2. Liczba mieszkań dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.
3. Liczba środków transportu publicznego przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych.
4. Zrealizowanie programu naprawczego w DPS w Borówku.
5. Zakup środków transportu z udziałem finansowym PFRON, przeznaczonych do obsługi osób niepełnosprawnych.
6. Liczba osób korzystających z dofinansowania ze środków PFRON w celu likwidacji barier architektonicznych.
7. Liczba osób o specjalnych potrzebach komunikacyjnych, którym zapewnia się dojazd lub dowóz do przedszkola, szkoły, pracy, na rehabilitację i do placówek opiekuńczych.
8. Dostępność do rehabilitacji medycznej.

Podmioty realizujące program:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
2. Ośrodki Pomocy Społecznej.
3. Organizacje pozarządowe.
4. Dom Pomocy Społecznej w Borówku.
5. Warsztaty Terapii Zajęciowej.
6. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego.
7. Miejskie i Gminne Służby Budowlane.
8. Przychodnie Zdrowia – Publiczne i Niepubliczne.
9. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
10. Inne instytucje, osoby fizyczne i prawne.

6.8 STWARZANIE WARUNKÓW PEŁNEGO UCZESTNICTWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W ŻYCIU PUBLICZNYM, SPOŁECZNYM, KULTURALNYM, ARTYSTYCZNYM, SPORTOWYM ORAZ REKREACJI I TURYSTYCE

Uzasadnienie wyboru celu:

Uczestnictwo w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz rekreacji i turystyce w dużej mierze decyduje o jakości życia i rozwoju ludzi niepełnosprawnych oraz ich integracji z otaczającym środowiskiem. Jest źródłem satysfakcji, poszerzania zakresu kompetencji społecznych, kształtowania cech osobowościowych, wzrostu tożsamości obywatelskiej i autonomii osób niepełnosprawnych. Istotą społeczeństwa są jego aktywni obywatele, a osoby z niepełnosprawnością mają nie tylko prawa, ale i obowiązki. Aktywna działalność i sukcesy odnoszone przez ludzi niepełnosprawnych łamią funkcjonujące stereotypy, skutecznie przełamują bariery i likwidują społeczny ostracyzm.

Przyczyniając się do budowy otwartego, tolerancyjnego społeczeństwa. Osoby z niepełnosprawnością powinny wobec tego aktywnie uczestniczyć we wszystkich dziedzinach życia społecznego.

Zadania :

1. Organizowanie powiatowych i terenowych olimpiad sportowych, przeglądów piosenki i grup teatralnych osób niepełnosprawnych.
2. Promowanie wypoczynku i rehabilitacji poprzez uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych i innych zajęciach sportowych i rehabilitacyjnych.
3. Organizowanie wystaw i aukcji prac osób niepełnosprawnych.
4. Stwarzanie możliwości osobom niepełnosprawnym uczestniczenia w różnych imprezach kulturalnych i sportowych.
5. Popularyzacja różnych form twórczości osób niepełnosprawnych poprzez organizowanie wystaw, festiwali i koncertów osób niepełnosprawnych.
6. Popularyzacja w lokalnych mediach osiągnięć osób niepełnosprawnych w sporcie i kulturze.
7. Upowszechnianie i rozwijanie form aktywnego spędzania wolnego czasu przez osoby niepełnosprawne.

8. Informowanie o ofercie imprez kulturalnych, rozrywkowych, sportowych i turystycznych w powiecie.

Sposób realizacji zadań:

1. Inicjowanie likwidacji barier architektonicznych w obiektach kultury, sportu, rekreacji z udziałem gmin i innych podmiotów władających obiektami.
2. Organizowanie wycieczek, pikników, festynów integracyjnych w powiecie dostępnych dla niepełnosprawnych.
3. Prezentacje twórczości artystycznej osób niepełnosprawnych.
4. Wprowadzanie do powiatowego kalendarza kulturalno – sportowego imprez z udziałem osób niepełnosprawnych.

Oczekiwane rezultaty:

1. Wzrost uczestnictwa osób niepełnosprawnych w organizowanych imprezach lokalnych.
2. Wzrost zaangażowania samorządu powiatowego i gminnych w organizowaniu imprez integracyjnych.
3. Aktywizacja osób niepełnosprawnych oraz ich zaangażowanie w organizację imprez integracyjnych.

Wskaźniki realizacji celu:

1. Ilość imprez rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych, w tym integracyjnych.
2. Ilość osób korzystających z turnusów rehabilitacyjnych.
3. Ilość wystaw, prezentacji i aukcji prac osób niepełnosprawnych.

Podmioty realizujące program:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
2. Ośrodki Pomocy Społecznej.
3. Organizacje pozarządowe.
4. Dom Pomocy Społecznej.
5. Warsztaty Terapii Zajęciowej.
7. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
8. Kluby sportowe.
9. Media lokalne.
10. Centrum Wolontariatu.
11. Inne instytucje, osoby fizyczne i prawne.

6.9 ZINTEGROWANIE DZIAŁAŃ SAMORZĄDÓW LOKALNYCH I ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH RODZIN

Uzasadnienie wyboru celu :

Deklaracja madrycka wyznacza, jako jeden z celów działania, opracowanie lokalnych planów przedsięwzięć dotyczących niepełnosprawności podejmowanych przez samorządy lokalne we współpracy z organizacjami osób niepełnosprawnych. Szczególna odpowiedzialność w tworzeniu polityki wobec osób niepełnosprawnych spoczywa więc na władzach lokalnych.

Polityka wobec osób niepełnosprawnych zwraca uwagę na znaczenie działań podejmowanych na poziomie społeczności lokalnych, gdyż decyzje tam zapadające dotyczą bezpośrednio codziennego życia osób niepełnosprawnych. Tylko zintegrowane programy, koordynujące działania wszystkich podmiotów lokalnych dają szansę na efektywniejsze wykorzystanie posiadanych zasobów, tj. środków finansowych, infrastruktury, kadry itd. Sprzyjają one sprawniejszemu przepływowi informacji oraz jasnemu podziałowi zadań, umożliwiając tym samym rozwój kompleksowych form rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Program taki ma większe szanse na uzyskanie wsparcia z zewnątrz, w tym również ze środków Unii Europejskiej.

Zadania :

1. Inicjowanie tworzenia lokalnych zintegrowanych programów na rzecz osób niepełnosprawnych z udziałem przedstawicieli osób niepełnosprawnych.
2. Tworzenie sprzyjających warunków do powstawania placówek wsparcia dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
3. Zintegrowanie partnerów i zasobów do pracy na rzecz osób niepełnosprawnych.
4. Tworzenie warunków do powstawania programów pozarządowych i grup wsparcia działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
5. Stworzenie mapy instytucji i organizacji istniejących w powiecie wraz z zakresem ich działalności.

Sposób realizacji zadań:

1. Organizowanie, współorganizowanie szkoleń, konferencji i spotkań na temat kompleksowej rehabilitacji osób niepełnosprawnych i roli samorządów.
2. Upowszechnianie znaczenia i popularyzowanie efektów działań organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych.
3. Opracowanie mapy instytucji i organizacji pozarządowych istniejących w powiecie i działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz systematyczne uaktualnianie tych danych.
4. Budowanie wspólnej polityki społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych.
5. Promowanie jednostek i organizacji pracujących dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
6. Tworzenie warunków do skoordynowania działań na rzecz osób niepełnosprawnych.
7. Zobowiązanie agend administracji samorządowej do uwzględnienia w swojej merytorycznej i organizacyjnej pracy potrzeb i oczekiwań osób niepełnosprawnych.
8. Szkolenie służb i kadr oraz osób zaangażowanych w proces kompleksowej rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

Oczekiwane rezultaty:

1. Powstawanie środowiskowych form wsparcia na rzecz osób niepełnosprawnych.
2. Zaplanowana i systematyczna praca partnerów programu.
3. Większe zainteresowanie społeczności lokalnej problemami osób niepełnosprawnych.
4. Powstanie nowych organizacji pozarządowych oraz grup dbających o dobro osób niepełnosprawnych.
5. Spójna powiatowa polityka na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych.
6. Podnoszenie poziomu świadomości społeczności lokalnej na temat praw, potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych.
7. Realizowanie Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych.
8. Oddziaływanie na politykę regionalną w zakresie rozwiązywania problemów osób Niepełnosprawnych (podejście interdyscyplinarne interinstytucjonalne).

Wskaźniki osiągnięcia celów :

1. Ilość zorganizowanych form wsparcia na rzecz osób niepełnosprawnych.
2. Ilość powstałych nowych organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
3. Ilość szkoleń, spotkań, konferencji itp.
4. Spójność programów na rzecz osób niepełnosprawnych.

Podmioty realizujące program:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
2. Ośrodki Pomocy Społecznej.
3. Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych
4. Warsztaty Terapii Zajęciowej.
5. Dom Pomocy Społecznej w Borówku.
7. Organizacje pozarządowe.
8. Placówki edukacyjne.
9. Osoby niepełnosprawne i ich rodziny.
10. Media lokalne.
11. Inne instytucje, osoby fizyczne i prawne.

**7. HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ CELÓW OPERACYJNYCH
NA LATA 2006- 2013**

Lp.	Cel operacyjny	Zadania służące realizacji celu operacyjnego	Realizator	Termin realizacji
6.1.	Profilaktyka i oświata zdrowotna w zakresie przeciwdziałania niepełnosprawności.	<p>1. Inicjowanie działań zmierzających do edukacji społeczeństwa powiatu w zakresie propagowania zdrowego stylu życia i zdrowego odżywiania.</p> <p>2. Zbieranie i systematyzowanie informacji nt. przyczyn powstania niepełnosprawności oraz działań profilaktycznych i przedstawianie ich opinii publicznej.</p> <p>3. Organizowanie działań na rzecz zapobiegania niepełnosprawności wynikającej z wypadków drogowych, w gospodarstwie domowym, przy pracy, chorób zawodowych, chorób zakaźnych, niewłaściwego odżywiania i niezdrowego stylu życia.</p>	<p>PCPR, organizacje pozarządowe, Stacja Sanitarno –Epidemiologiczna, placówki oświatowe i inne instytucje.</p> <p>PCPR, organizacje pozarządowe, lokalne media.</p> <p>PCPR, ośrodki pomocy społecznej, Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna, ZOZ, placówki oświatowe, ZUS, KRUS, policja, straż pożarna i inne instytucje.</p>	<p>praca ciągła</p> <p>praca ciągła</p> <p>praca ciągła</p>
6.2.	Stworzenie systemu wczesnej identyfikacji zaburzeń rozwojowych i interwencji oraz dostępności do usług rehabilitacyjnych.	<p>1. Utworzenie świetlic terapeutycznych (środowiskowych) w gminach powiatu łowickiego.</p>	<p>Organizacje pozarządowe, ośrodki pomocy społecznej, PCPR.</p>	<p>wg potrzeb</p>

		<p>2. Objęcie gimnastyką korekcyjną dzieci i młodzież z wadami budowy i postawy.</p> <p>3. Utworzenie i rozpropagowanie działalności wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego na terenie całego powiatu.</p> <p>4. Utworzenie Domu Dziennego Pobytu oraz Stałego Pobytu dla Osób Niepełnosprawnych z oddziałami do rehabilitacji.</p>	<p>Organizacje pozarządowe, placówki oświatowe.</p> <p>Organizacje pozarządowe, PCPR, rodziny z osobami niepełnosprawnymi, lokalne media.</p> <p>Organizacje pozarządowe.</p>	<p>praca ciągła</p> <p>do 2010r.</p> <p>do 2013r.</p>
6.3.	Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w zakresie dostępu do edukacji.	<p>1. Stała diagnoza dzieci i młodzieży niepełnosprawnej i ich potrzeb edukacyjnych, w celu ustalenia korzystnych dla nich form wspierania.</p> <p>2. Kształtowanie wśród dzieci i młodzieży akceptowanych społecznie postaw i zachowań sprzyjających integracji poprzez realizację odpowiednich programów wychowawczych.</p> <p>3. Zapewnienie możliwości realizacji specjalnych potrzeb edukacyjnych dla dzieci z wadami wzroku, słuchu, zaburzeniami rozwoju mowy,</p>	<p>Wydział Edukacji, Kultury i Sportu, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, placówki oświatowe, PCPR, organizacje pozarządowe.</p> <p>Wydział Edukacji, Kultury i Sportu, PCPR, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe.</p> <p>Wydział Edukacji, Kultury i Sportu, placówki oświatowe, PCPR.</p>	<p>praca ciągła</p> <p>wg potrzeb</p> <p>wg potrzeb</p>

		<p>zaburzeniami rozwoju ruchowego, rozwoju psychicznego.</p> <p>4. Stwarzanie warunków do kształcenia dzieci niepełnosprawnych w szkołach masowych poprzez podejmowanie działań na rzecz likwidacji barier architektonicznych i transportowych ograniczających dostęp do placówek oświatowych.</p> <p>5. Stwarzanie możliwości kontynuowania nauki dla uczniów szkół specjalnych i integracyjnych.</p> <p>6. Umożliwienie dorosłym niepełnosprawnym zdobycie odpowiedniego wykształcenia i przekwalifikowanie się umożliwiające podjęcie pracy.</p> <p>7. Zwiększenie świadomości wśród kadry pedagogicznej o konieczności kształcenia się w zakresie pedagogiki specjalnej oraz metod pracy z dzieckiem specjalnej troski.</p> <p>8. Propagowanie w mediach osiągnięć naukowych osób niepełnosprawnych.</p>	<p>Wydział Edukacji Kultury i Sportu , PCPR, placówki oświatowe.</p> <p>Wydział Edukacji, Kultury i Sportu , placówki oświatowe.</p> <p>PUP, PCPR.</p> <p>Wydział Edukacji , Kultury i Sportu , PCPR, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.</p> <p>PCPR, lokalne media, organizacje pozarządowe.</p>	<p>wg potrzeb</p> <p>praca ciągła</p> <p>wg potrzeb</p> <p>wg potrzeb</p> <p>wg potrzeb</p>
--	--	--	--	---

6.4.	Inicjowanie warunków do aktywizacji zawodowej i zapobieganie bezrobociu oraz jego niekorzystnym skutkom wśród osób niepełnosprawnych.	<p>1. Diagnoza bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych w powiecie łowickim.</p> <p>2. Działania poszerzające oferty szkoleniowe dla osób niepełnosprawnych, dostosowane do wymogów rynku pracy.</p> <p>3. Zdobywanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów szkół ponadgimnazjalnych w formach pozaszkolnych ze szczególnym uwzględnieniem praktyki zawodowej.</p> <p>4. Rozwój świadomości zawodowej, ekonomicznej i prawnej wśród osób niepełnosprawnych.</p> <p>5. Wspieranie zatrudnienia osób niepełnosprawnych (w tym: przystosowanie, wyposażenie i tworzenie miejsc pracy).</p> <p>6. Informowanie pracodawców o korzyściach płynących z zatrudniania osób niepełnosprawnych oraz popularyzacja przez PCPR warunków i zasad korzystania ze środków PFRON.</p>	<p>PUP, PCPR.</p> <p>PUP, PCPR, zakłady pracy chronionej, WTZ, zakłady pracy zatrudniające osoby niepełnosprawne, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe i inne instytucje.</p> <p>PUP, PCPR, organizacje pozarządowe i inne instytucje.</p> <p>PUP, PCPR, Zespół Antykryzysowy, organizacje pozarządowe.</p> <p>PUP, PCPR, zakłady pracy, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe.</p> <p>PUP, PCPR, organizacje pozarządowe.</p>	<p>praca ciągła</p> <p>wg potrzeb</p> <p>wg potrzeb</p> <p>praca ciągła</p> <p>praca ciągła</p> <p>praca ciągła</p>
------	---	--	---	---

		<p>7. Utworzenie Zakładu Aktywności Zawodowej jako kolejnego etapu rehabilitacji zawodowej.</p> <p>8. Udzielanie osobom niepełnosprawnym pożyczek ze środków PFRON na rozpoczęcie działalności gospodarczej, dofinansowanie do wysokości 50% oprocentowania kredytów bankowych zaciągniętych na kontynuowanie działalności gospodarczej.</p>	<p>Organizacje pozarządowe, PCPR. PFRON.</p> <p>PCPR.</p>	<p>do 2013 r.</p> <p>praca ciągła</p>
6.5.	Organizowanie środowiskowego wsparcia i pomocy społecznej osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom.	<p>1. Diagnoza środowiska osób niepełnosprawnych w zakresie potrzeb z pomocy społecznej i jej infrastruktury.</p> <p>2. Tworzenie powiatowego i gminnych ośrodków wsparcia, Domu Dniowego i Stałego Pobytu z oddziałami do rehabilitacji, świetlic terapeutycznych, grup wsparcia, i innych form instytucjonalnych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.</p> <p>3. Szkolenie pracowników pomocy społecznej w zakresie problemów związanych z niepełnosprawnością.</p>	<p>PCPR, ośrodki pomocy społecznej, Dom Pomocy Społecznej w Borówku organizacje pozarządowe, wolontariat.</p> <p>Organizacje pozarządowe, PCPR, ośrodki pomocy społecznej i inne instytucje.</p> <p>PCPR, PUP. i inne instytucje</p>	<p>praca ciągła</p> <p>wg potrzeb</p> <p>raz w roku</p>

		<p>4. Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem poprzez pracę socjalną.</p> <p>5. Tworzenie osłony socjalnej z wykorzystaniem przepisów ustawy o pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.</p> <p>6. Tworzenie bezpłatnego poradnictwa prawnego i psychologiczno-terapeutycznego dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.</p>	<p>PCPR, ośrodki pomocy społecznej.</p> <p>Ośrodki pomocy społecznej.</p> <p>PCPR, Zespół Antykryzysowy.</p>	<p>wg potrzeb</p> <p>wg potrzeb</p> <p>praca ciągła</p>
6.6.	Tworzenie w ramach systemu oświatowego programów edukacyjno-wychowawczych nakierowanych na podnoszenie świadomości o problematyce niepełnosprawności	<p>1. Włączanie problematyki niepełnosprawności w treści programów edukacyjno - wychowawczych wszystkich placówek oświatowych na terenie powiatu.</p> <p>2. Wzmacnianie i rozwijanie idei wolontariatu dla potrzeb wspierania osób niepełnosprawnych wśród starszej młodzieży szkolnej.</p> <p>3. Stworzenie systemu informowania o formach pomocy i prawach przysługującym osobom niepełnosprawnych w każdej gminie naszego powiatu</p>	<p>Wydział Edukacji, Kultury i Sportu, placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.</p> <p>PCPR, organizacje pozarządowe, centra wolontariatu.</p> <p>PCPR, Zespół Antykryzysowy, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe.</p>	<p>wg potrzeb</p> <p>praca ciągła</p> <p>praca ciągła</p>

		4. Propagowanie wiedzy na temat praw człowieka.	PCPR, Zespół Antykryzysowy, wolontariat, organizacje pozarządowe.	praca ciągła
		5. Przedstawianie osób niepełnosprawnych w pozytywny sposób – przeciwstawianie się stereotypom i uprzedzeniom.	PCPR, organizacje pozarządowe, ośrodki pomocy społecznej.	praca ciągła
		6. Podnoszenie świadomości osób niepełnosprawnych i ich rodzin w kwestii przysługujących im praw.	PCPR, Zespół Antykryzysowy, organizacje pozarządowe, ośrodki pomocy społecznej, wolontariat.	praca ciągła

6.7.	Tworzenie otoczenia przyjaznego osobom niepełnosprawnym	1. Likwidacja barier transportowych.	PCPR, PFRON, organizacje pozarządowe, ośrodki pomocy społecznej i inne instytucje.	wg potrzeb
		2. Likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej na terenie powiatu z uwzględnieniem przepisów prawa budowlanego.	PCPR, PFRON, ZOZ, NZOZ-y, ośrodki pomocy społecznej, Dom Pomocy Społecznej w Borówku, WTZ, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, Miejskie i Gminne Służby Budowlane i inne instytucje.	praca ciągła
		3. Likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.	PCPR i inne instytucje.	praca ciągła

		<p>4. Wyposażenie ośrodków rehabilitacyjnych i innych instytucji zajmujących się osobami niepełnosprawnymi w niezbędny sprzęt rehabilitacyjny.</p> <p>5. Dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych zgodnie z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.</p> <p>6. Realizacja programu naprawczego dla DPS w Borówku zgodnie z Uchwałą Nr 405/2002 Zarządu Powiatu Łowickiego z dnia 06 sierpnia 2002r. (załącznik nr 1).</p> <p>7. Podejmowanie działań ułatwiających swobodne i samodzielne poruszanie się osób niepełnosprawnych w terenie zabudowanym i niezabudowanym.</p>	<p>PCPR, organizacje pozarządowe i inne instytucje.</p> <p>PCPR.</p> <p>PCPR, DPS w Borówku.</p> <p>PCPR, ośrodki pomocy społecznej, PFRON i inne instytucje.</p>	<p>wg potrzeb</p> <p>praca ciągła</p> <p>do 31 grudnia 2006r. (zadanie priorytetowe)</p> <p>praca ciągła</p>
6.8.	Stwarzanie warunków pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym,	1.Organizowanie powiatowych i terenowych olimpiad sportowych, przeglądów piosenki i grup teatralnych osób niepełnosprawnych.	PCPR, organizacje pozarządowe, WTZ, Dom Pomocy Społecznej, PFRON, kluby sportowe, media lokalne i inne instytucje.	praca ciągła

	<p>sportowym, oraz rekreacji i turystyce.</p>	<p>2. Promowanie wypoczynku i rehabilitacji poprzez uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych i innych zajęciach sportowych i rehabilitacyjnych.</p> <p>3. Organizowanie wystaw i aukcji prac osób niepełnosprawnych.</p> <p>4. Stwarzanie możliwości osobom niepełnosprawnym uczestniczenia w różnych imprezach kulturalnych i sportowych.</p> <p>5. Popularyzacja różnych form twórczości osób niepełnosprawnych poprzez organizowanie wystaw, festiwali i koncertów osób niepełnosprawnych.</p> <p>6. Popularyzacja w lokalnych mediach osiągnięć osób niepełnosprawnych w sporcie i kulturze.</p> <p>7. Upowszechnianie i rozwijanie form aktywnego spędzania wolnego czasu przez osoby niepełnosprawne.</p>	<p>PCPR, organizacje pozarządowe.</p> <p>WTZ, organizacje pozarządowe i inne instytucje.</p> <p>PCPR, WTZ, organizacje pozarządowe i inne instytucje.</p> <p>PCPR, organizacje pozarządowe, WTZ i inne instytucje.</p> <p>Lokalne media, WTZ, organizacje pozarządowe, PCPR, DPS.</p> <p>PCPR, wolontariat, organizacje pozarządowe, DPS.</p>	<p>praca ciągła</p> <p>wg potrzeb</p> <p>wg potrzeb</p> <p>wg potrzeb</p> <p>wg potrzeb</p> <p>wg potrzeb</p>
--	---	---	---	---

		8. Informowanie o ofercie imprez kulturalnych, rozrywkowych, sportowych i turystycznych w powiecie.	Media lokalne, organizacje pozarządowe, PCPR, WTZ, DPS.	wg potrzeb
6.9.	Zintegrowanie działań samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych i ich rodzin.	<p>1. Inicjowanie tworzenia lokalnych zintegrowanych programów na rzecz osób niepełnosprawnych z udziałem przedstawicieli osób niepełnosprawnych.</p> <p>2. Tworzenie sprzyjających warunków do powstawania placówek wsparcia dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.</p> <p>3. Zintegrowanie partnerów i zasobów do pracy na rzecz osób niepełnosprawnych.</p> <p>4. Tworzenie warunków do powstawania programów pozarządowych i grup wsparcia działających na rzecz osób niepełnosprawnych.</p> <p>5. Stworzenie mapy instytucji i organizacji istniejących w powiecie oraz ich zakresów działań.</p>	<p>PCPR, ośrodki pomocy społecznej, Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych, WTZ, Dom Pomocy Społecznej w Borówku, organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne i inne instytucje.</p> <p>PCPR, organizacje pozarządowe, ośrodki pomocy społecznej media lokalne i inne instytucje</p> <p>PCPR, organizacje pozarządowe, wolontariat, ośrodki pomocy społecznej i inne instytucje.</p> <p>PCPR, organizacje pozarządowe i inne instytucje.</p> <p>PCPR.</p>	<p>praca ciągła</p> <p>wg potrzeb</p> <p>wg potrzeb</p> <p>wg potrzeb</p> <p>w 2007 r.</p>

Spis tabel

Tabela 1. Liczba osób niepełnosprawnych w powiecie łowickim.....	4
Tabela 2. Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności dzieci przed 16 rokiem życia.....	5
Tabela 3. Liczba wydanych orzeczeń według przyczyn niepełnosprawności i stopni niepełnosprawności (dorośli – powyżej 16 lat).....	6
Tabela 4. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w BON.....	8
Tabela 5. Charakterystyka osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w BON.....	8
Tabela 6. Potrzeby osób niepełnosprawnych.....	10
Tabela 7. Miejsce zamieszkania osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w BON (z podziałem na gminy).....	12
Tabela 8. Zestawienie informacji o WTZ-tach.....	13
Tabela 9. Rozliczenie wydatkowania środków PFRON w 2004r.....	16

U C H W A Ł A Nr 405 /2002
Zarządu Powiatu Łowickiego
z dnia 06 sierpnia 2002 r.

w sprawie przyjęcia programu naprawczego dla Domu Pomocy Społecznej w Borówku.

Na podstawie art. 32 ust. 1 i 33, ustawy z dnia 5.06.1998r. „O samorządzie powiatowym” (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1592, zm. w 2002 r. Dz. U. Nr 23, poz. 220 i Nr 62, poz. 558) w związku z art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 29 listopada 1990 roku o Pomocy społecznej (Dz. U. 98.64.414 – tekst jednolity, zm.: Dz. U. 98.106.668; Dz. U. 98.117.756; Dz. U. 98.162.1118; Dz. U. 98.162.1126; Dz. U. 99.20.170; Dz. U. 99.79.885; Dz. U. 99.90.1001; Dz. U. 00.12.136; Dz. U. 00.19.238.)

§ 1.

Zatwierdza się i przyjmuje do realizacji program naprawczy dla Domu Pomocy Społecznej w Borówku – stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Domu Pomocy Społecznej w Borówku.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Członkowie Zarządu:

Załącznik do Uchwały Nr 405
Zarządu Powiatu Łowickiego
z dnia 06 sierpnia 2002 r.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ

Borówek 56, 99-423 Bielawy, powiat łowicki
Tel/fax: 046/839-21-14 lub 046/ 838-26-61

PROGRAM NAPRAWCZY

2002-2006

BORÓWEK 2002

Na podstawie art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 114 z 1998 r. z późniejszymi jej zmianami) oraz standardu obowiązujących podstawowych usług świadczonych przez domy pomocy społecznej, określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 września 2000 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 929) – zwanego dalej „rozporządzeniem”, a w szczególności na podstawie wniosków z podsumowaniu kontroli Domu Pomocy Społecznej w Borówku w zakresie spełnienia wymogów obowiązującego standardu, które zostały zawarte w protokole sporządzonym przez Wydział Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego, projekt programu naprawczego przedstawia się następująco:

I. Wstęp

Pomysł standaryzacji dps został wzięty z bogatych krajów Europy, prawdopodobnie z krajów skandynawskich, głównie z Danii, które są wzorem państwa opiekuńczego, w których poziom życia jest kilkakrotnie wyższy niż w Polsce. Dlatego realizacja określonego w przepisach standardu napotyka u nas na trudności, jest ograniczana istniejącymi możliwościami finansowymi podmiotu prowadzącego nasz Dom, co wynika ze stanu naszej gospodarki, a w konsekwencji z prowadzonej przez państwo polityki – oszczędzać, ograniczać, ciąć.

Występujące w Domu bariery architektoniczne to podstawowy, a zarazem najistotniejszy wyznacznik faktycznych potrzeb naprawczych i z nimi związanych możliwości ich realizacji. A co za tym idzie, stwierdzone potrzeby tworzą następną i chyba najtrudniejszą do pokonania barierę, jaką jest bariera finansowa.

Występujące w naszym Domu bariery łagodzimy poprzez indywidualne podejście do klienta, tak, aby nie czuł się on obco, zagubiony, skrzepowany. Dlatego w pierwszej kolejności naprawiamy to,

co najmniej kosztuje – usługi opiekuńcze i wspomagające. A więc doskonalimy organizację pracy, podnosimy kwalifikacje pracowników

oraz podejmujemy inne ważne dla naszych mieszkańców działania. W tym miejscu należy zaznaczyć, że działania z zakresu poprawy usług opiekuńczych i wspomagających nie są tak spektakularne jak działania w zakresie poprawy usług bytowych. Zatem ocena funkcjonowania naszej placówki jest taka, a nie inna, bo jest łatwo określić i zmierzyć usługi bytowe, zaś trudno usługi opiekuńcze i wspomagające.

Ustalany dla nas budżet (ostatnie lata) wymagał zasad racjonalnego działania. A więc: utrzymania dotychczasowego poziomu życia mieszkańców Domu, ograniczenia stopnia dekapitalizacji majątku oraz utrzymania dotychczasowego poziomu warunków pracy i płacy.

Środki finansowe przeznaczane na naszą działalność nie pozwalały nam w pełni realizować zadań z zakresu przedsięwzięć naprawczych. A potrzeby finansowe w tym zakresie są bardzo duże. Tak duże, że aż wydają się być w najbliższym czasie nierealne do wykonania. Mimo to jesteśmy przekonani, że dzięki przychylności osób związanych z naszą działalnością, osób decydujących o tym, jaki jest nasz Dom, obowiązujący standard w pełni osiągniemy, być może w czasie dłuższym, niż tego się od nas wymaga.

Angażując dostępne nam środki finansowe w przedsięwzięcia naprawcze zwracamy szczególną uwagę na faktyczne i priorytetowe potrzeby mieszkańców, bierzemy pod uwagę ich opinie, zwłaszcza te, które dotyczą warunków bytowych. Większość podejmowanych przez nas działań jest skuteczna między innymi dlatego, że posiadamy różnorodną bazę lokalową, która daje nam wiele możliwości. A mimo to zdarza się, że wskazywane są nam „bariery architektoniczne”, które wynikają również z „akcyjnego podejścia” do problemu, i na tej podstawie są formułowane wnioski oraz wydawane polecenia, np.: że

przy wszystkich schodach powinny zostać zamontowane windy lub inne podobne urządzenia (jednostkowy koszt montażu: 100.000,00zł).

Często te wnioski nie są poparte rzeczową analizą, chociażby dającą odpowiedź na pytanie: czy urządzenia takie są tam niezbędne, czy też nie?

Schody to konstrukcja budowlana, która pozwala przemieszczać się między poziomami. Nie stanowią one bariery architektonicznej dla tych, którzy swobodnie z nich korzystają. Ale bez względu na to, ciągle wokół nich powstają kontrowersje dotyczące problemu: czy są barierą architektoniczną, czy też nie?

Istniejąca rzeczywistość to: fakt, idea to: cel, rozsądek to: granica, która powinna wyznaczać obszar oraz zakres racjonalnego działania. Dlatego w tym miejscu należy zaznaczyć, że posiadana przez nas baza lokalowa jest różnorodna, która pozwala nam kwatrować mieszkańców w miejscach, które są dla nich „przyjazne”, a więc nie stwarzają barier ograniczających swobodne funkcjonowanie, ale to nie znaczy, że nic nie mamy do naprawienia.

Dlatego najbardziej istotne zadania, dla jakości usług świadczonych przez Dom Pomocy w Borówku, przedstawione są w harmonogramie zamieszczonym w dalszej części opracowania – załącznik nr 1.

II. OCENA POSIADANEGO STANDARDU

Prowadzący kontrolę w dniu 17 kwietnia 2002 roku Zespół Wydziału Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w przekazanym nam protokole wskazał, że Dom Pomocy Społecznej w Borówku nie spełnia wymogów obowiązującego standardu – załącznik nr 5. Wskazał więc, że dla jego osiągnięcia należy:

1. Zamontować windę w budynku mieszkalnym – „E”.
2. Założyć instalację przyzywowo-alarmową do pokoi mieszkalnych.
3. Założyć instalację alarmową-przeciwpożarową we wszystkich pomieszczeniach użytkowych.
4. Mieszkańców kwaterować w taki sposób, aby zachować wymaganą powierzchnię pokoju przypadającą na jedną osobę.
5. Uzupelnąć wyposażenie w pokojach mieszkalnych.
6. Zwiększyć ilość stanowisk kąpielowych.
7. Zajęci terapeutyczne organizować w pomieszczeniach dostępnych dla osób niepełnosprawnych.
8. Prowadzić taką politykę organizacyjną, aby osiągnąć wskaźnik zatrudnienia, pracowników należących do zespołu opiekuńczo-terapeutycznego, na poziomie „0,7”.

III. ZAMIERZENIA NAPRAWCZE

Ad. 1.

Wymagania obowiązującego standardu:

- Rozporządzenie w swoim załączniku wymaga, aby: „- w budynkach wielokondygnacyjnych powinna być winda dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych”.

Opis istniejącego stanu:

- Oznaczony literą E budynek mieszkalny składa się z dwóch kondygnacji: parter i piętro. Budynek posiada 27 miejsc zakwaterowania, z czego 17 miejsc znajduje się na pierwszym piętrze, co stanowi 14% ogółu miejsc w Domu. W budynku zakwaterowane są osoby sprawne fizycznie, dla których jego architektura nie stanowi barier. Ponadto należy zwrócić

uwagę na fakt, iż typ naszego Domu sprawia, że osoby niepełnosprawne fizycznie są w zdecydowanej mniejszości i są zakwaterowane w budynkach wolnych od barier architektonicznych.

Obecnie budynek „E” nie posiada barier architektonicznych dla osób w nim zakwaterowanych.

Zamierzenia naprawcze:

- Instalacja windy w budynku E wymaga budowy klatki schodowej z szybem. Zadanie to z technicznego punktu widzenia jest proste do wykonania, lecz z uwagi na koszty jego realizacji oraz to, że brak windy nie wpływa ujemnie na warunki bytowe obecnie tam zakwaterowanych mieszkańców, będzie ono zrealizowane w końcowej fazie działań naprawczych.

Ad. 2 i 3.

Wymagania obowiązującego standardu:

- Rozporządzenie w swoim załączniku wymaga, aby: „- budynek powinien być wyposażony w system przyzywowo-alarmowy i system alarmowo-pożarowy”.

Opis istniejącego stanu:

- Dom nie posiada instalacji systemu alarmowo-przyzywowego. Mimo to nie stwierdziliśmy, że ten fakt w szczególny sposób utrudnia funkcjonowanie mieszkańców naszego Domu. Natomiast zauważyliśmy, że jej brak raczej pozytywne ma strony – aktywizuje mieszkańców ruchowo oraz wyrabia cechę odpowiedzialności za drugiego człowieka. Obecnie, gdy zachodzi taka potrzeba, mieszkańcy mogą przywoływać pielęgniarkę przy pomocy aparatów telefonicznych, które są ogólnodostępne i są zainstalowane w każdym z budynków mieszkalnych. Osoby „leżące” umieszczamy na parterze w budynku „B”, obok gabinetu pielęgniarki dyżurnej, gdzie przez całą dobę jest pełniony dyżur.

- Dom nie posiada skutecznego systemu instalacji alarmowo-przeciwpożarowej. W tym zakresie już wcześniej były planowane działania naprawcze, lecz na ich realizację zawsze brakowało dostatecznych środków finansowych.

Wykonanie instalacji alarmowo-przeciwpożarowej jest zadaniem bardzo ważnym i bezwzględnie musi być wykonane w terminie – „już”!!!

Zamierzenia naprawcze:

- Wykonanie instalacji systemu alarmowo-przeciwpożarowego, z uwagi na zagrożenie w Domu, to ważne zadanie, które musi być zrealizowane w pierwszej kolejności. Stosowne czujniki systemu należy zainstalować we wszystkich pomieszczeniach mieszkalnych i w in-

nych, wybranych pomieszczeniach. Aby zmniejszyć całkowity koszt realizacji programu naprawczego, zadanie to należy wykonać równocześnie z instalacją systemu alarmowo-przyzywowego. System ten w pierwszej kolejności należy zainstalować w pomieszczeniach mieszkalnych, które znajdują się na parterze w budynku „B”. Następnie, w miarę otrzymywanych środków finansowych, rozprowadzać instalację do następnych pomieszczeń.

Ad.4.

Wymagania obowiązującego standardu:

- Rozporządzenie w swoim załączniku wymaga, aby: „ – *Pokój mieszkalny powinien spełniać następujące warunki:*

- 1) *jednoosobowy powinien mieć powierzchnię nie mniejszą niż 9 m²,*
- 2) *wielosobowy powinien mieć powierzchnię nie mniejszą niż 6 m² na osobę”.*

Opis istniejącego stanu:

- Budynek oznaczony literą B posiada 84 miejsca zakwaterowania. Miejsca te znajdują się w dwuosobowych pokojach – załącznik nr 2. Najmniejszy pokój ma powierzchnię 11,37 m² - bez przedpokoju, a więc, według kontrolujących, nie spełnia wymogów standardu, gdyż jest za krótki o 10 cm i tyle samo za wąski. W pozostałych pokojach, do normy wynikającej ze standardu, brakuje po 2 lub 3 centymetry.

Dlatego powstaje pytanie: jakie działania naprawcze podjąć, aby sprostać wymaganiom standardu?

- Powiększyć pokoje? – Technicznie wykonalne, ale z uwagi na koszty jest to absurdalne.
- Zmniejszyć ilość miejsc zakwaterowania o 42 osoby? – To najskuteczniejsze rozwiązanie. Ale co z kosztami utrzymania Domu?
- Koszty utrzymania tego budynku oraz koszty utrzymania całego obiektu pozostaną na tym samym poziomie. Tak więc znajdujemy się w sytuacji patowej, z rzeczywistością, która z uwagi na nieznaczne odstępstwa od wymogów standardu wymaga bardzo dużych nakładów finansowych – problem bardzo trudny do rozwiązania.

Zamierzenia naprawcze:

- Najrozsądniejszym rozwiązaniem – z uwagi na koszty spełnienia wymogów standardu – jest „oszukanie” statystyki i włączenie powierzchni przedpokoju do powierzchni pokoju. Układ architektoniczny na to pozwala, a standard nie wymaga posiadania przedpokoju. Aby to zrobić należy wymontować „przypadkowe” futryny oraz górną ścianę od drzwi dzielących pokój od przedpokoju – wejście do pokoju bezpośrednio z korytarza, a tym samym zo-

stanie osiągnięty wymagany standard powierzchni przypadającej na jedną osobę w pokoju mieszkalnym.

Ad.5.

Wymagania obowiązującego standardu:

- Rozporządzenie w swoim załączniku wymaga, aby: „ – *Pokój mieszkalny powinien spełniać następujące warunki: powinien być wyposażony w łóżko lub tapczan, szafę, stół, krzesła, szafkę nocną dla każdego mieszkańca oraz odpowiednią liczbę wyprowadzeń elektrycznych*”.

Opis istniejącego stanu:

- Dom dysponuje dostateczną ilością sprzętu (wymaganego rozporządzeniem) do wyposażenia pokoi mieszkalnych. Zniszczony sprzęt jest wycofywany z użytku i uzupełniany.

Staramy się, aby w zakresie posiadanych możliwości pokoje mieszkańców urządzać zgodnie z ich oczekiwaniami i życzeniami – wzbogacać lub zubożać wyposażenie pokoi.

Zamierzenia naprawcze:

- Utrzymać wymogi obowiązującego standardu na poziomie nie niższym niż obowiązujący.

Ad.6.

Wymagania obowiązującego standardu:

- Rozporządzenie w swoim załączniku wymaga, aby: „- *Dom powinien zapewnić następujące warunki sanitarne: 1) liczba łazienek powinna zapewnić możliwość korzystania z nich przez nie więcej niż pięć osób, a w przypadku toalet – przez nie więcej niż cztery osoby,*”.

Opis istniejącego stanu:

- Ilość stanowisk kąpielowych w Domu, w przeliczeniu na jego mieszkańca jest zbliżona do granicy wymogów standardu, a to dlatego, że w niektórych miejscach zakwaterowania nie posiadamy wymaganego rozporządzeniem wskaźnika – załącznik nr 3. Dotychczas nie stwierdziliśmy, aby w Domu wystąpił problem ograniczonego dostępu (w dowolnym czasie) do stanowiska kąpielowego. Problem ten również nie jest w kręgu zainteresowania naszych mieszkańców, jak i nie wpływa na ich ocenę, dotyczącą jakości funkcjonowania Domu.

Zamierzenia naprawcze:

- utworzyć dodatkowe stanowiska kąpielowe, w ilości pozwalającej uzyskać wymagany wskaźnik.

Ad.7.

Wymagania obowiązującego standardu:

- Rozporządzenie w swoim załączniku wymaga, aby: „*1. Dom zapewnia: 1) organizację terapii zajęciowej w warsztatach terapii zajęciowej lub w pracowniach terapii zajęciowej,*”.

Opis istniejącego stanu:

- Terapię zajęciową w Domu prowadzi się w kilku wyznaczonych pomieszczeniach, a także w pokojach mieszkalnych. Miejsce organizowania i prowadzenia zajęć terapeutycznych zależy od wielu okoliczności, w których najważniejsze są oczekiwania mieszkańców. Dlatego w tej działalności zawsze uwzględniamy potrzeby osób niepełnosprawnych oraz tych najbardziej sprawnych. Większość zajęć terapeutycznych organizujemy w pomieszczeniach, które znajdują się w budynku oznaczonym literą A. Pracownie terapeutyczne w tym budynku urządzone są w pomieszczeniach, które znajdują się w części parterowej budynku jak i w części pierwszego piętra. Tak więc wszystkie osoby niepełnosprawne, dla których schody są barierą nie do pokonania, mogą korzystać z oferty terapeutycznej proponowanej w pomieszczeniach znajdujących się na parterze. Przy tak różnorodnej architekturze budynków i ilości pomieszczeń, w których można prowadzić terapię zajęciową, istniejące bariery komunikacyjne nie przeszkadzają mieszkańcom, aby uczestniczyć w wybranych przez siebie zajęciach. A wszystko to zależy od osób organizujących takie zajęcia. Dlatego prowadzący terapię uwzględniają w swojej działalności te problemy.

Zamierzenia naprawcze:

- W zakresie organizacji zajęć terapeutycznych zamierzamy dokonać zmiany poprzez lepsze przystosowanie bazy lokalowej do potrzeb osób niepełnosprawnych i potrzeb wynikających z tematyki zajęć.

Pilnym jest, aby utworzyć możliwie dużą powierzchnię lokalu do prowadzenia zajęć z dużymi grupami mieszkańców. Problem ten rozwiążemy poprzez połączenie, możliwie szerokimi

drzwiami, dwóch pomieszczeń, które znajdują się w części parterowej budynku „A” – dostęp bez barier architektonicznych.

Ad.8.

Wymagania obowiązującego standardu:

- W § 5 ust. 2 rozporządzenia jest zapis: - „2. *W celu określenia indywidualnych potrzeb mieszkańca domu oraz zakresu usług... dom organizuje zespoły terapeutyczno-opiekuńcze składające się w szczególności z pracowników domu.*”, w załączniku do rozporządzenia wymaga się, aby: „ *wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, na jednego mieszkańca domu zależy od typu domu i wynosi: a) nie mniej niż 0,7...*”. Wskaźnik dotyczy domu dla osób przewlekle psychicznie chorych i winien być stosowany u nas.

Opis istniejącego stanu:

- Pracownicy domu pomocy społecznej to szczególny rodzaj pracowników, oprócz tego, że w danej dziedzinie są fachowcami i realizują ustalone zakresy czynności i obowiązki, to również, jeżeli występuje taka potrzeba, podejmują się funkcji pracownika pierwszego kontaktu (PPK), a tym samym wyznaczają cele wsparcia, którego wymagają mieszkańcy, oraz podejmują odpowiednie działania w kierunku ich osiągnięcia. Obecne grono pracowników, którym powierza się funkcję PPK, jest ograniczone do pielęgniarek, opiekunek i sanitariuszy.

Zamierzenia naprawcze:

- Obowiązek przyjęcia funkcji i podjęcia się roli PPK rozszerzyć na wszystkich pracowników Domu – uzyskany wskaźnik wyniesie 0,63. W celu uzyskania wskaźnika 0,7 należy zatrudnić ośmiu pracowników do bezpośredniej pracy z mieszkańcami Domu.

IV. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Zadania, które muszą być zrealizowane, aby spełnić wymogi obowiązującego standardu, będą finansowane ze środków pochodzących z:

- dochodów uzyskiwanych przez Dom Pomocy Społecznej w Borówku, które w całości będą włączane do rocznego planu wydatków Domu,
- środka specjalnego w DPS w Borówku,
- Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

V. PLANOWANIE ZADAŃ NAPRAWCZYCH

Poszczególne zadania wynikające z harmonogramu programu naprawczego będą ujmowane w rocznych planach dla Domu. Plany te będą sporządzane do 30 września każdego roku, a następnie przekazywane do PCPR w Łowiczu i Zarządu Powiatu Łowickiego, w celu uwzględnienia w ostatecznym planie budżetu dla Domu Pomocy Społecznej w Borówku zaplanowanych tam zadań.

Załącznik nr 1 do
Programu naprawczego

HARMONOGRAM działań naprawczych i realizacji z niego wynikających zadań

Lp.	Obszar zmian	Treść	Czas realizacji (lata)	Przewidywane nakłady finansowe (zł)	Uwagi
1	Instalacja windy w budynku mieszkalnym oznaczonym literą F.	Obecni lokatorzy budynku nie mają barier architektonicznych, które ograniczają ich funkcjonowanie. Ewentualne działania naprawcze to: 1) Dokumentacja 2) Budowa klatki schodowej 3) Montaż windy	2005 2005-2006 2006	5.000,00 50.000,00 60.000,00	
2	System przyzywowo-alarmowy	Instalację przyzywowo-alarmową wykonać równocześnie z instalacją alarmowo-pożarową	2003-2004	30.000,00	
3	System alarmowo-przeciwpożarowy	W celu zmniejszenia kosztów inwestycyjnych instalację alarmową – przyzywową i przeciwpożarową, wykonać równocześnie. 1) Dokumentacja 2) Wykonanie instalacji	2003 2003-2004	7.000,00 50.000,00	
4	Zapewnienie wymagalnej powierzchni mieszkalnej	Z uwagi na nieznaczne odstępstwa od wymogów standardu problem ten będzie rozwiązywany jako ostatni – włączenie przedpokoju do powierzchni pokoju.	2006	50.000,00	

5	Wyposażenie pokoi mieszkalnych	Przynajmniej jeden raz w roku będzie prowadzona komisyjna ocena stanu wyposażenia pokoi w sprzęt. Obecnie pokoje posiadają wyposażenie zgodne z wymogami – załącznik nr 4.	bieżąco	Według potrzeb	
6	Stanowiska kąpielowe	Aktualnie, aby sprostać wymaganiom standardu brakuje 5 stanowisk kąpielowych. Zadanie to będzie realizowane łącznie z rozwiązywaniem problemu zapewniającemu spełnienie wymogów w zakresie powierzchni mieszkalnej przypadającej na jednego mieszkańca.	2006	50.000,00	
6	Stanowiska kąpielowe				
7	Pomieszczenia do prowadzenia terapii zajęciowej	Aby udostępnić osobom niepełnosprawnym pełną ofertę zajęć terapeutycznych należy połączyć ze sobą dwa sąsiednie pomieszczenia poprzez wstawienie, w dzielącą je ścianę, drzwi. Pomieszczenia te znajdują się w budynku – A.	2004	20.000,00	
8	W sprawie organizacji zespołów opiekuńczo-terapeutycznych	Zmienić wszystkim pracownikom zakresy czynności, tak, aby każdy zatrudniony w Domu pracownik mógł być wybrany przez mieszkańca do pełnienia funkcji PPK. Działanie to pozwoli nam osiągnąć wskaźnik zatrudnienia „zespołu” w wysokości – 0,63. W celu osiągnięcia już wymaganego wskaźnika 0,7 należy dodatkowo zatrudnić 8 osób.	2006	173.000,00 w każdym roku	

Powierzchnia pokoi mieszkalnych w DPS w Borówku

Budynek B - parter

Lp.	Nr pokoju	Ilość miejsc (szt)	Powierzchnia ogólna (m ²)	Powierzchnia (m ²)	
				pokoju	przedpokoju
1.	14	2	13,24	11,64	1,60
2.	15	2	13,31	11,71	1,60
3.	16	2	13,11	11,50	1,61
4.	17	2	13,09	11,48	1,61
5.	18	2	13,09	11,48	1,61
6.	24	2	13,50	11,92	1,58
7.	25	2	13,09	11,48	1,61
8.	26	2	12,97	11,38	1,59
9.	27	2	13,09	11,48	1,61
10.	28	2	13,09	11,48	1,61
11.	29	2	12,97	11,36	1,61
12.	30	2	13,09	11,48	1,61
	RAZEM	24			

Budynek B - I piętro

Lp.	Nr pokoju	Ilość miejsc (szt)	Powierzchnia ogólna (m ²)	Powierzchnia (m ²)	
				pokoju	przedpokoju
1.	104	2	13,48	11,87	1,61
2.	105	2	13,39	11,78	1,61
3.	107	2	13,26	11,65	1,61
4.	108	2	13,38	11,77	1,61
5.	109	2	13,32	11,76	1,56
6.	110	2	13,45	11,97	1,48
7.	111	2	13,25	11,70	1,55
8.	115	2	12,89	11,37	1,52
9.	116	2	12,97	11,48	1,49
10.	117	2	12,91	11,37	1,54
11.	118	2	13,10	11,56	1,54
12.	119	2	13,18	11,68	1,50
13.	120	2	13,19	11,58	1,61
14.	121	2	13,06	11,45	1,61
15.	122	2	13,24	11,63	1,61

	RAZEM	30			
--	--------------	-----------	--	--	--

Budynek B - II piętro

Lp.	Nr pokoju	Ilość miejsc (szt)	Powierzchnia ogólna (m ²)	Powierzchnia m ²	
				pokoju	przedpokoju
1.	204	2	13,58	11,97	1,61
2.	205	2	13,44	11,87	1,57
3.	207	2	13,17	11,56	1,61
4.	208	2	13,34	11,73	1,61
5.	209	2	13,59	12,04	1,55
6.	210	2	13,38	11,82	1,56
7.	211	2	13,20	11,59	1,61
8.	215	2	12,93	11,40	1,53
9.	216	2	13,03	11,51	1,52
10.	217	2	13,03	11,48	1,55
11.	218	2	13,28	11,76	1,52
12.	219	2	13,00	11,39	1,61
13.	220	2	12,98	11,37	1,61
14.	221	2	13,20	11,76	1,44
15.	222	2	13,36	11,84	1,52
	RAZEM	30			

Budynek E – parter

Lp.	Nr pokoju	Ilość miejsc (szt)	Powierzchnia ogólna (m ²)	Powierzchnia (m ²)	
				pokoju	przedpokoju
1.	1	3	-	20,68	-
2.	2	1	-	8,89	-
3.	4	1	-	10,75	-
4.	5	2	-	13,75	-
5.	6	3	-	19,44	-
	RAZEM	10			

Budynek E – I piętro

Lp.	Nr pokoju	Ilość miejsc (szt)	Powierzchnia ogólna (m ²)	Powierzchnia (m ²)	
				pokoju	przedpokoju
1.	7	2	-	13,53	-

2.	8	2	-	17,66	-
3.	9	2	-	12,67	-
4.	10	3	-	18,20	-
5.	11	2	-	15,66	-
6.	12	3	-	20,38	-
7.	13	1	-	10,48	-
8.	14	2	-	17,28	-
	RAZEM	17			

Budynek F – parter

Lp.	Nr pokoju	Ilość miejsc (szt)	Powierzchnia ogólna (m ²)	Powierzchnia (m ²)	
				pokoju	przedpokoju
1.	11	1	-	8,12	-
2.	12	3	-	18,00	-
3.	13	2	-	16,80	-
4.	21	1	-	7,47	-
5.	22	3	-	22,27	-
6.	23	1	-	11,90	-
7.	31	3	-	18,66	-
8.	32	3	-	22,67	-
9.	33	1	-	9,72	-
	RAZEM	18			

Borówek, data:

Podpis:

Załącznik nr 3 do
Programu naprawczego

**WYKAZ
stanowisk kąpielowych**

Lp.	Miejsce zakwaterowania	Ilość osób	Ilość stanowisk kąpielowych	Osoby przypadające na 1 stanowisko kąpielowe	Norma: 5 osób na 1 st. kąp.
					Przekroczenie wskaźnika o:
1.	Budynek „B” – parter	22	4	5,5	0,5
2.	Budynek „B” – I piętro	30	4	7,5	2,5
3.	Budynek „B” – II piętro	30	4	7,5	2,5
4.	Budynek „E” – parter	8	2	4	-
5.	Budynek „E” – I piętro	14	4	3,5	-
6.	Budynek „F” – parter	17	3	5,7	0,7

PRZEWODNICZĄCY RADY

Stanisław Olecki